

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for SVR
Møtested:	Kommunehuset, Åseral
Dato:	20.02.2023
Tidspunkt:	11:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til en av verneområdeforvalterne. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet startar kl 11 med lunsj på Minne kultursenter (Ljoslandsvegen 9)

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/23	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 2/23	Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar		
ST 3/23	Orienteringer		
RS 1/23	Referatsaker		
ST 4/23	Eventuelt		
RS 2/23	Bygland - 4/2 - søknad om motorferdsel i SVR - helikoptertransport		2022/5697
RS 3/23	Innvilga søknad om omlegging av DNT sør si vinterløype nord for Langevatn i Åseral og Bygland kommune. Agder Energi.		2022/6635
RS 4/23	Tillatelse til transport med helikopter		2022/7519
RS 5/23	Vedk. førespurnad om utsatt klagefrist		2022/10583
RS 6/23	Innvilga søknad om løyve til stikking av turistløypa til Sloaros. Hovden Hytteservice AS. Bykle kommune.		2018/1426
RS 7/23	Tillatelse til transport med snøskuter gnr/bnr 9/1 i Sirdal		2022/8635
RS 8/23	Tillatelse til å bruke ATV med belter og snøskuter til hytter i Hægebostad kommune		2022/1419
RS 9/23	Tillatelse til å bruke snøskuter for å frakte nødvendig material, utstyr, proviant ol. Åseral kommune		2023/367
RS 10/23	SVR - nye representantar i verneområdestyret for Setesdal vesthei		2019/10481
RS 11/23	Innvilga søknad om endring i snøscooterløyve. Uhomsstøylen 3/17. Rune Wehus. Bygland kommune		2022/395
RS 12/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 5/23, Bygland kommune - Erik Årstad		2023/653
RS 13/23	Tillatelse til å bruke helikopter i forbindelse med ettersanking av beitedyr i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde		2022/9348
RS 14/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i samband med filming ved Øyarvatnet i Frafjordheiane landskapsvernområde, Sirdal kommune - SRS Media		2023/1443
RS 15/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Blåfjellenden i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 62/1, Gjesdal kommune - Blåfjell beitelag		2023/1660

RS 16/23	Innvilget løyve til å transportere brensel, utstyr og proviant til hytter øst for Kvifjorden gnr/bnr 5/12 i Bygland kommune	2019/109
RS 17/23	Innvilga søknad om endring i snøscooterløyve. 50/1 Bossbustøylane. Inga Beth Bø Uppstad. Valle kommune	2021/993
RS 18/23	Innvilga søknad om snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, Sirdal kommune - Roy Hegre	2023/1369
RS 19/23	Tillatelse til å bruke helikopter i forbindelse med ettersanking av beitedyr i SVR	2022/9862
RS 20/23	Innvilga søknad om bruk av snøskuter i verneområdet SVR. Veringsdalen gnr. 10, bnr. 1. Kambo Energi. Bykle kommune.	2022/10951
RS 21/23	Innvilga søknad om bruk av snøscooter til frakt av ved. Gnr. 68, bnr. 5. Sandvasstøyle. Valle kommune.	2022/11026
RS 22/23	Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2//32, Åseral kommune - Alf Torfinn Skeie	2023/1251
ST 5/23	Søknad om dispensasjon til bygging av ny driftehytte ved Degevassbu i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 20/1, Sirdal kommune - Jæren Smalalag	2023/1862
ST 6/23	Ny handsaming - søknad om utviding av gjetarhytte Skarvebu og søknad om landingsløyvye for helikopter. gnr. 5, bnr. 9 Pytten. Bygland kommune.	2022/4860
ST 7/23	Søknad om å arrangere turrennet Skoræ rundt. Ljosland i Åseral kommune.	2023/874
ST 8/23	Søknad om dispensasjon til motorferdsel på barmark til Kvina gruve i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 191/1, Kvinesdal kommune - Direktoratet for mineralforvaltning	2023/123
ST 9/23	Prioritering av tiltaksmidler for 2023	2022/9392
ST 10/23	Førebuaende klagehandsaming - Søknad om dispensasjon til gjennomføring av kjentmannsturar i SVR gjennom deltaking på STF si kvisting av klyper - Speidernes Beredskapsgruppe	2022/9103

ST 1/23 Godkjenning av innkalling og saksliste
 ST 2/23 Val av en representant til å skrive under møteprotokollen saman med styreleiar
 ST 3/23 Orienteringer
 RS 1/23 Referatsaker
 ST 4/23 Eventuelt
 RS 2/23 Bygland - 4/2 - søknad om motorferdsel i SVR - helikoptertransport
 RS 3/23 Innvilga søknad om omlegging av DNT sør si vinterløype nord for Langevatn i Åseral og Bygland kommune. Agder Energi.
 RS 4/23 Tillatelse til transport med helikopter
 RS 5/23 Vedk. førespurnad om utsatt klagefrist
 RS 6/23 Innvilga søknad om løyve til stikking av turistløypa til Sloaros. Hovden Hyttesevice AS. Bykle kommune.
 RS 7/23 Tillatelse til transport med snøskuter gnr/bnr 9/1 i Sirdal
 RS 8/23 Tillatelse til å bruke ATV med belter og snøskuter til hytter i Hægebostad kommune
 RS 9/23 Tillatelse til å bruke snøskuter for å frakte nødvendig material, utstyr, proviant ol. Åseral kommune
 RS 10/23 SVR - nye representantar i verneområdestyret for Setesdal vesthei
 RS 11/23 Innvilga søknad om endring i snøscooterløyve. Uhomsstøylen 3/17. Rune Wehus. Bygland kommune
 RS 12/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 5/23, Bygland kommune - Erik Årstad
 RS 13/23 Tillatelse til å bruke helikopter i forbindelse med ettersanking av beitedyr i Setesdal Vesthei og Ryfylkeheiane landskapsvernområde
 RS 14/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i samband med filming ved Øyarvatnet i Frafjordheiane landskapsvernområde, Sirdal kommune - SRS Media
 RS 15/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport til Blåfjellenden i Frafjordheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 62/1, Gjesdal kommune - Blåfjell beitelag
 RS 16/23 Innvilget løyve til å transportere brensel, utstyr og proviant til hytter øst for Kvifjorden gnr/bnr 5/12 i Bygland kommune
 RS 17/23 Innvilga søknad om endring i snøscooterløyve. 50/1 Bossbustøyane. Inga Beth Bø Uppstad. Valle kommune
 RS 18/23 Innvilga søknad om snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, Sirdal kommune - Roy Hegre
 RS 19/23 Tillatelse til å bruke helikopter i forbindelse med ettersanking av beitedyr i SVR
 RS 20/23 Innvilga søknad om bruk av snøskuter i verneområdet SVR. Veringsdalen gnr. 10, bnr. 1. Kambo Energi. Bykle kommune.
 RS 21/23 Innvilga søknad om bruk av snøscooter til frakt av ved. Gnr. 68, bnr. 5. Sandvasstøylen. Valle kommune.
 RS 22/23 Innvilga søknad om dispensasjon til snøskutertransport i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 2//32, Åseral kommune - Alf Torfinn Skeie

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Garaneset, 4230 Sand

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
alf.odden@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/1862-0

Saksbehandler: Alf Odden

Dato: 13.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	5/23	20.02.2023

Søknad om dispensasjon til bygging av ny driftehytte ved Degevassbu i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 20/1, Sirdal kommune - Jæren Smalalag

Vedlegg:

- 1 Jæren Smalalag - Søknad om dispensasjon til bygging av ny driftehytte i Sinneshei
- 2 Jæren Smalalag - Supplerande opplysningar til søknad om bygging av driftehytte

Forvalters innstilling

Jæren Smalalag får dispensasjon til å bygge ei driftehytte ved Degevassbu i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 10/1, Sirdal kommune. Driftehytta kan ha eit areal på inntil 42m² (BYA) og ei mønehøgde på inntil 4m frå gjennomsnittleg bakkenivå. Bygningen må plasserast som vist på kartet under. Vedtaket er fatta etter §48 i naturmangfaldlova, første ledd.

Vedtaket er grunngjeve med at plasseringa av bygningen gjer at den negative innverknaden på landskap er avgrensa, og at den nye driftehytta erstattar ein annan bygning på staden. I tillegg blir det lagt vekt på at bruken av hytta vil bli låg og avgrensa til beitesesongen, samt at villreins i svært liten grad har brukt dette område sidan 1990-talet. Slik at forstyrning av villrein og anna vilt vil bli lite omfattande og forbigåande. Bygningen vil såleis ikkje være i strid med verneverdiar og verneføremål. Det blir og lagt vekt på at driftehytta er nødvendig i samband med tilsyn og sanking av sau i Sinneshei.

Plassering av ny driftehytte

Dispensasjonen blir gitt med disse vilkåra:

- Hytta må skilja seg minst mogleg frå naturomgjevnadane omsyn til utforming og overflatebehandling. Overflatebehandling av veggar og tak må derfor være i matte fargar
- Byggjearbeida må skje så skånsamt som råd i høve til naturomgjevnadane
- Alt avfall frå bygging må fjernast og handterast etter gjeldande reglar og standardar
- Bruken av driftehytta må avgrensast til aktivitet knytt til tilsyn og sanking av sau i beitesesongen (15.06-30.11).
- Det må søkast om eigen dispensasjon til motorferdsel i samband med tiltaket.
- Dispensasjonen gjeld fram til 20.02.2026

Vi vil gjere merksam på at det er nødvendig med dispensasjon frå kommunen og samtykke frå grunneigar

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknad

Viser til søknad frå 02.02.2022, samt supplerande dokumentasjon frå 13.06.2022. Viser og til opplysningar som kom fram på dialog møte mellom søker og forvaltningssekretariatet 24.11.2022. Jæren Smalalag (JS) søker om dispensasjon til å bygge ei ny driftehytte i Sinneshei i Sirdal kommune. Byggjestaden det er søkt om ligg ved Degevassbu i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, om lag 500m aust for grensa til Frafjordheiane landskapsvernområde. Den nye driftehytta er tenkt å erstatte ei eldre tilsynshytte som vart bygd i samband med linjebygginga i område på slutten av 1960-talet. Denne hytta var eigd av Statnett, men JS opplyser at den hadde vore i bruk til tilsyn og sanking av sau i Sinneshei sidan 1970-talet. Da Statnett avslutta arbeidet med ny kraftlinje i 2021, vart den gamle hytta revet. Etter Statnett si vurdering var hytta i så dårleg stand at det ikkje var aktuelt med istandsetting eller sal av hytta. Statnett oppgjer at tilsynshytte hadde eit areal på 24m² (BYA), men på bakgrunn av foto og måling på kart, vurderer verneområdeforvaltar hytta til å være om lag dobbelt så stor. Statnett si rivinga vart gjennomført utan dialog med JS, og Statnett opplyser at dei ikkje kjente til JS sin bruk av hytta. Som ei nødløysing har JS fått bruke ei lita privat hytte i 2022, men denne er ikkje stor nok til å huse nødvendig mannskap under sankinga. JS har heller ikkje ei langsiktig avtale om bruk av denne hytta.

JS har for tida 2500 sau på beite i Sinnesheia, og opplyser at dette beiteområde har vore nytta i om lag 150 år. Vidare opplystast det at ein etter utbygginga av Valevatnet på 1970-talet, «snudde» drifta av beiteområde, slik at ein nå sankar frå Degevassbu og austover til Vatndalsenden. Det er derfor stort behov for ei hytte i samband med Degevassbu for å kunne drive med tilsyn, sanking og ettersanking på ein forsvarleg måte. Etter JS opplyser at hytta berre skal brukast i beitesesongen.

Den nye hytta JS har søkt om å få bygge er plassert om lag 80 m aust for der den gamle hytta sto. Flyttinga er grunngjeve med at ein da vil sleppe å krysse vassdraget kvar gong ein skal bruke hytta. Den nye hytta skal ha eit samla areal på 41.6m² (BYA). Hytta byggast i ein etasje utan hems og vil ha i mønehøgde på 3.5m inkludert fundamenta som består av 0.5m høge betongsøyler. Taket skal tekkast med stålplater. Hytta vil ha 10 sengeplassar.

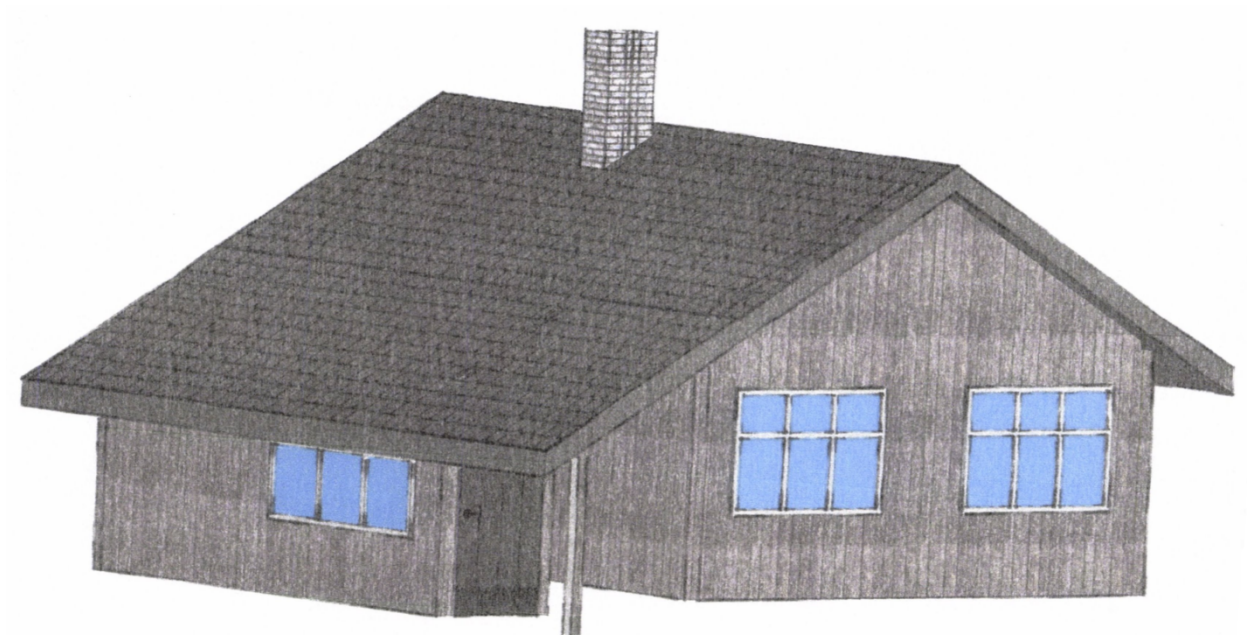
Søknaden omfattar ikkje nødvendig motorferdsel for bygging av hytta, men basert på erfaringar frå liknande byggeprosjekt vil det være behov for 40-50 helikoptertransportar. Ein må og rekne med om lag 2-3 årlege snøskutertransportar for å forsyne hytta med ved og proviant.

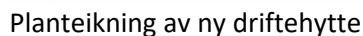
Oversiktskart. Blå prikk viser plassering av hytta.

Foto av Statnett si gamle hytte

Fasade på ny hytte

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- 9

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde ble vernet ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000.

Formålet med vernet går frem av kapittel III i Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

- “1. Å ta vare på et sammenhengende, særpreget og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområder med et særpreget plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på et sammenhengende fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstammen i Europa. “

Verneforskriftas kapittel IV punkt 1.1 forbyr inngrep som *“vesentleg kan endre landskapets art eller karakter”*. Forskriftenes opplisting under punkt 1.1 setter et generelt forbod mot nye bygningar. Verneføreskrifta inneheld heller ingen spesifikke dispensasjonsheimlar som opnar for nye bygningar. Søknaden om den nye driftehytta må derfor handsamast etter §48 i naturmangfaldlova.

I §48 i Naturmangfaldslova heiter det at “Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig”.

Rundskrivet *Forvaltning av verneforskrifter* (Miljødirektoratet 2014) gir føringer for dispensasjonsbehandling etter § 48. I følge rundskrivet må følgende to vilkår begge være oppfylt for å kunne gi dispensasjon:

1. Tiltaket kan ikkje påverke verneverdiane nemneverdig.
2. Tiltaket må ikkje vere i strid med formålet med vernet.

Miljødirektoratet understrekar at høvet til å gi dispensasjonar etter § 48 er snevert: *“Kravet om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette kan være ved midlertidige eller forbigående forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak”.*

I rundskrivet heter det vidare at: *“I vurderinga av om tiltaket eller aktiviteten er i strid med verneformålet, er betydningen for verneformålet både på kort og lang sikt relevant. Et tiltak eller en aktivitet kan være i strid med verneformålet dersom tiltaket eller aktiviteten på sikt eller over tid kan ha negativ innvirkning på verneformålet”.*

Bygningar og installasjonar i verneområda er omtala i Forvaltningsplan for SVR i kapittel 23 på side 25-32. I kapittel 2.3.3 Forvaltningsmål går det mellom anna fram at:

- Talet på bygningar i verneområda skal haldast på eit nivå som ikkje kjem i strid med verneverdiar og verneformål
- Inngrep i nye område skal unngåast, ved at behov for auka bygningsmasse i all hovudsak skal skje gjennom utviding av eksisterande bygningar

- Landbruket, og andre viktige brukarinteresser som kraftselskap og turistforeiningar, skal kunne ha funksjonelle driftshusvære i verneområda. Ein føresetnad er at det kan dokumenterast eit konkret behov, og at tiltaket kan gjennomførast utan nemneverdig negativ effekt på verneverdiane, og at tiltaket heller ikkje er i strid med verneformålet

I kapittel 2.3.4 Retningslinjer heitar det mellom anna vidare at:

«Verneområdestyret vil understreke at nye bygningar, og større utvidingar av eksisterande bygningar, i mange høve vil kunne vere eit trugsmål mot verneverdiane, og i strid med verneformålet. Ein føresetnad for dispensasjon er difor at det kan dokumenterast eit konkret behov, og at tiltaket kan gjennomførast utan nemneverdig negativ effekt på verneverdiane, og at tiltaket heller ikkje er i strid med verneformålet.» Det går vidare fram av retningslinjene at nybygg i praksis er avgrensa til landbruksbygg og at slike bygg har ei øvre arealgrense på 50m² (BYA).

Gjeldande forvaltningspraksis er et det berre i sjeldne unntakstilfelle blir gitt dispensasjon til nye bygningar i Setesdal Vesthei–Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Det har sidan 2011 blitt gitt dispensasjon til tre nye driftehytter i dette verneområde.

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Setesdal Vesthei–Ryfylkeheiane landskapsvernområde.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Driftehytta det er søkt om ligg om lag 830 moh ved den nord austre vika i Degevatn i eit ope storkupert fjellandskap. Vegetasjonen i område er dominert av lite næringskrevjande gras- og lyngartar.

Denne delen av SVR blir lite brukt av villreinen, og den låge bruken har vore mønsteret dei siste 30 åra. Dette blir og stadfesta av resultata frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt (NINA rapport 694/2011). Her er det dokumentert at ingen av dei ni simlene som har nytta sørområdet har vore i område ved Degevatn den tida dei hadde sendar (2006-2010). Heller ikkje nyare GPS data frå www.dyreposisjoner.no (2011-2023) har registrert plott frå området. Ein mogleg årsak til dette er at område tradisjonelt vore eit vinterbeiteområde for bukk, og at GPS registreringane omfattar i liten grad bukkar. Tidlegare trakk bukkane inn i område ved juletider og heldt seg i området fram mot brunsten på hausten. I år med nedising av beita i høgheia kunne bruken av område være meir omfattande. I periodar med stor villreinbestand kunne og fostringsflokkar bruke område. Dette skjedd sist på 1980 og 1990-talet da det og vart registrert kalving i område. Våren 2020 vart det observert spor etter mindre villreinflokkar i område ved Simleknuten og Venekvæv. SVR kjenner ikkje til at det er registrert nye observasjonar nær Degevatn i 2021 og 2022.

I Norsk Villreinsenters rapport Kartlegging av villreinens arealbruk i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (NVS rapport 6/2010) er det registrert trekkvegar ved Halvfartjødn, Degevassbu og Heimre Dyrgråhei. Villrein har i norsk raudliste for artar for 2021, fått status som nær truga (NT).

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no), samt Viltkart for Sirdal. Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til etter søk i Naturbase, er det ikkje registrert informasjon om prioriterte arter, trua eller nær trua arter på Norsk raudliste for arter 2021 eller andre verdifulle arter. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk raudliste for naturtypar 2018 eller andre verdifulle naturtypar. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike arter og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no). Her er det registrert eit felæger som har status som eit ikkje freda kulturminne. Dette kulturminne er lokalisert om lag 50m sør for staden det er søkt om å få bygge driftehytta, og vil ikkje bli påverka av byggetiltaket.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere byggetiltaket si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som tilstrekkeleg til at forvaltningsstyresmakta kan fatte vedtak i saka. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Nå som Statnett si hytte er reve, står det ei hytte tilhøyrande grunneigarane på staden. Denne har ein storleik på om lag 20m². Om lag 350m vest for byggestaden går det to store kraftlinjer. Dette er 420kV linja Lyse-Tjørhom og 300kV linja Lyse-Tonstad. Elles er det ingen andre tekniske inngrep i område. Det er og lite ferdsle eller motorferdsle ved Degevatn. Unnataket er langfredag når det årlege Degevasstreffet blir gjennomført. Til dette treffet har Sandnes Røde Kors Hjelpekorps dispensasjon til å køyre opp skiløype til Degevassbu. Talet på deltakarar varierer frå år til år med alt frå 200 til 400. Den samla belastninga på økosystemet i området må derfor karakteriserast som låg til moderat.

Bygging av ei ny hytte på over 40m² vil påverke landskapet sin art og karakter. Påverknaden på landskapet er likevel avgrensa ettersom bygningen vil ligge i lågt i terrenget, og det står ein annan bygning på staden frå før. Kraftlinjene som går rett forbi er og eit mykje meir dominerande framandelement i landskapet. Motorferdsle som er nødvendig for bygginga vil krevje bruk av helikopter 2-3 dagar. Desse dagane vil det lokalt bli omfattande forstyrringar av viltet. Sjølve bruken av hytta vil være svært avgrensa bortsett frå to helger under sauesamlinga. Forstyrringane kan derfor karakteriserast som avgrensa og forbigåande, og vil skje på ei tid av året kor viltet er relativt lite sårbare for slike forstyrringar.

Etter verneområdeforvaltar si vurdering vil byggetiltaka det er søkt, samt tilhøyrande motorferdsel, ha eit såpass avgrensa omfang at dei berre i liten grad føre til større belastning på økosystemet i område. JS sine hytter blir berre brukt i beitesesongen og bruken er relativt avgrensa bortsett frå to helger under sauesamlinga. Verneområdeforvaltar legg og til grunn at ferdsle i samband med tilsyn og sanking vil ligge på om lag same nivå sjølv om hytta ikkje blir bygd. Slik villreinens arealbruk har vore dei siste 25 åra vil bruken av hytta ikkje medføre alvorleg forstyrring. Om villreinen på nytt tek område i bruk vil hytta være meir problematisk. Mellom anna går det eit gamalt villreintrekk gjennom Nordre Dyrgrådalen som kjem nær hytta. Det må likevel leggst til at villreinen brukte dette område på 1980 og 1990-talet når det framleis stod ein bygning på staden og bruken av beiteområde var om lag som i dag.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. JS har dokumentert at det er behov for hytta i samband med tilsyn og sanking av sau i Sinneshei.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Bygginga av driftehytta vil til ein viss grad ha negativ påverknad på verneverdiane knytt til landskap og villrein. Påverknaden blir likevel ikkje vurdert å være så stor at det ikkje kan gis dispensasjon etter «48 i naturmangfaldlova, første ledd. Ein dispensasjon vil heller ikkje være i strid med verneføremålet for Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Det leggst og vekt på at ei driftehytte er nødvendig i samband med tilsyn og sanking av sau i område.

24 MARS 2022

Vedlegg søknad om å bygge ny hytte i Sinneshei.

Sauegjæterne i dette område har tidligere brukt ei hytte/brakke som Lyse/Statskraft eide, og som vert satt opp på 60 tallet i forbindelse med kraftutbyggingen. Denne hytta ble plutselig, og uten forvarsel revet i haust.

Sauegjæterne i Sinneshei er defor uten husvære i dette område nå.

Jæren smalalag søker derfor om å få bygge ny erstatningshytte.

I Sinneshei beiter ca 2500 sau. Skal dette kunne skje på forsvarlig måte trengs hytte i dette område. Hytta skal brukes i beltesesongen til tilsyn, sanking og ettersanking.

Dette område er med i SVR. Beiting er i dette område ein prioritert virksomhet. Det står i verneforskriftene at det er et forvaltningsmål at landbruket skal ha funksjonelle driftshusvære.

Jæren smalalag v/ Jostein Seldal (sekr)

Seldal 2/2-22

Jostein Seldal

Søknad om tillatelse til tiltak

etter plan- og bygningsloven § 20-3, jf. § 20-1

Opplysninger gitt i søknad eller vedlegg til
søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

☐ Rammetillatelse

☐ Ett-trinns søknadsbehandling

Oppfylles vilkårene for 3 ukers
saksbehandling, jf. § 21-7 annet ledd? ☐ Ja ☐ Nei

Erklæring om ansvarsrett for ansvarlig søker

Tiltaksklasse SØK

Foreligger sentral godkjenning? ☐ Ja ☒ Nei

Nullstill

Berører tiltaket eksisterende eller
fremtidige arbeidsplasser? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, skal samtykke innhentes fra Arbeidstilsynet før
igangsetting av tiltaket. Byggblankett 5177 med vedlegg.

Berører tiltaket byggverk oppført før 1850,
jf. Kulturminneloven § 25, andre ledd? ☐ Ja ☒ Nei

Hvis ja, skal uttalelse fra fylkeskommunen
foreligge før igangsetting av tiltaket.

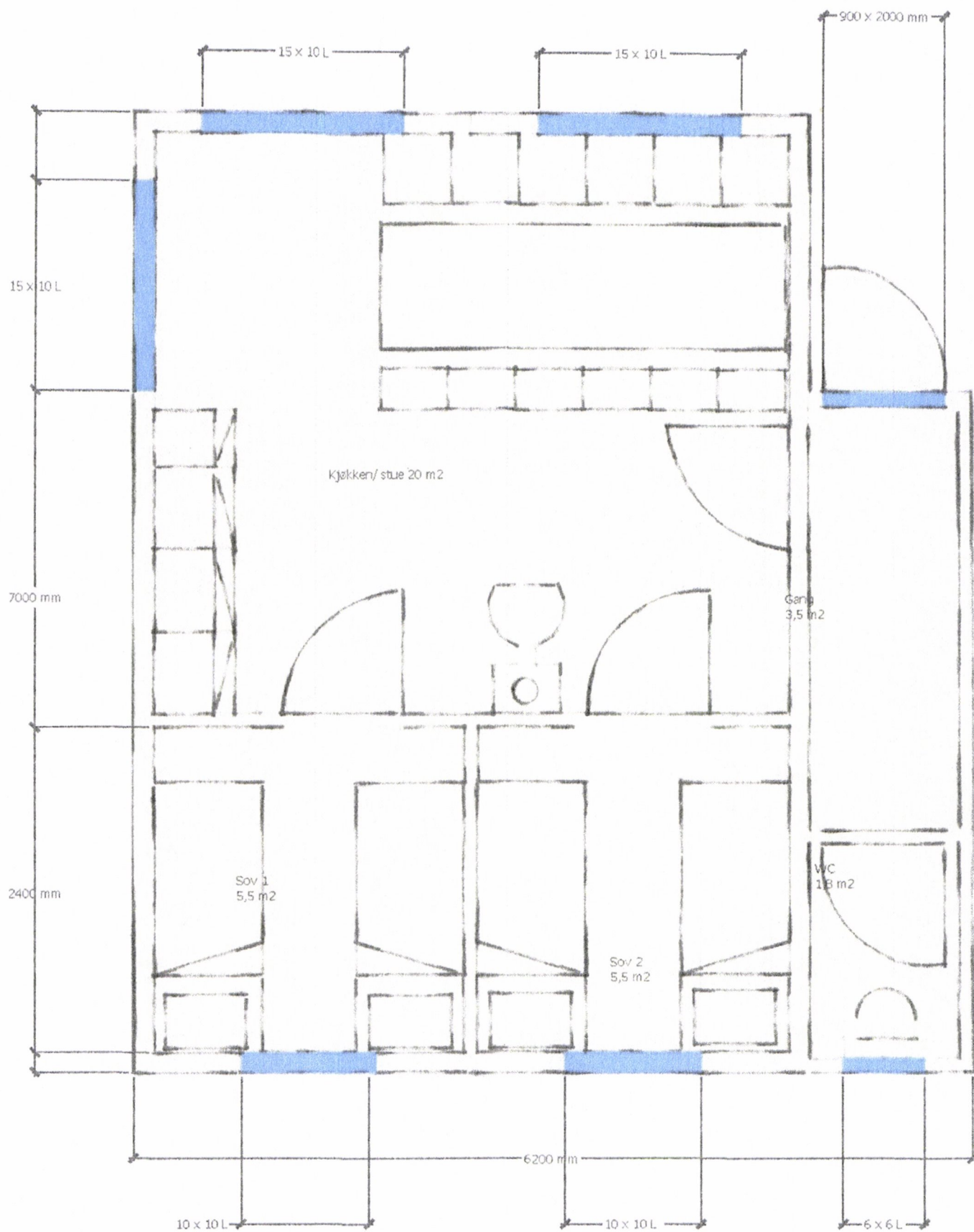
Søknaden gjelder			
Eiendom/ byggsted	Gnr.	Bnr.	Festenr.
	4228-10/1/0		
Adresse		Seksjonsnr.	Bygningsnr.
		Bolignr.	Kommune
		Postnr.	Poststed
		SIRDAL	
Planlagt bruk/formål	Beskriv		
	☐ Bolig	☐ Fritidsbolig	☐ Garasje
		Annet:	Bygn.typekode (jf. s. 2)
		Gjeterhytte	
Tiltakets art pbl § 20-1 (flere kryss mulig)	Nye bygg og anlegg	☒ Nytt bygg *)	☐ Parkeringsplass *)
	Endring av bygg og anlegg	☐ Tilbygg, påbygg, underbygg *)	☐ Fasade
		☐ Konstruksjon	☐ Reparasjon
	Endring av bruk	☐ Bruksendring	☐ Vesentlig endring av tidligere drift
	Riving	☐ Hele bygg *)	☐ Deler av bygg *)
	Bygn.tekn. installasj.**) ☐	☐ Nyanlegg *)	☐ Endring
	Endring av bruke- enhet i bolig	☐ Oppdeling	☐ Sammenføyning
	Innhegning, skilt	☐ Innhegning mot veg	☐ Reklame, skilt, innretning e.l.
	Annet:	Beskriv	
*) Byggblankett 5175 fylles ut og vedlegges. (Vedlegg gruppe A)			
**) Gjelder kun når installasjonen ikke er en del av et større tiltak.			

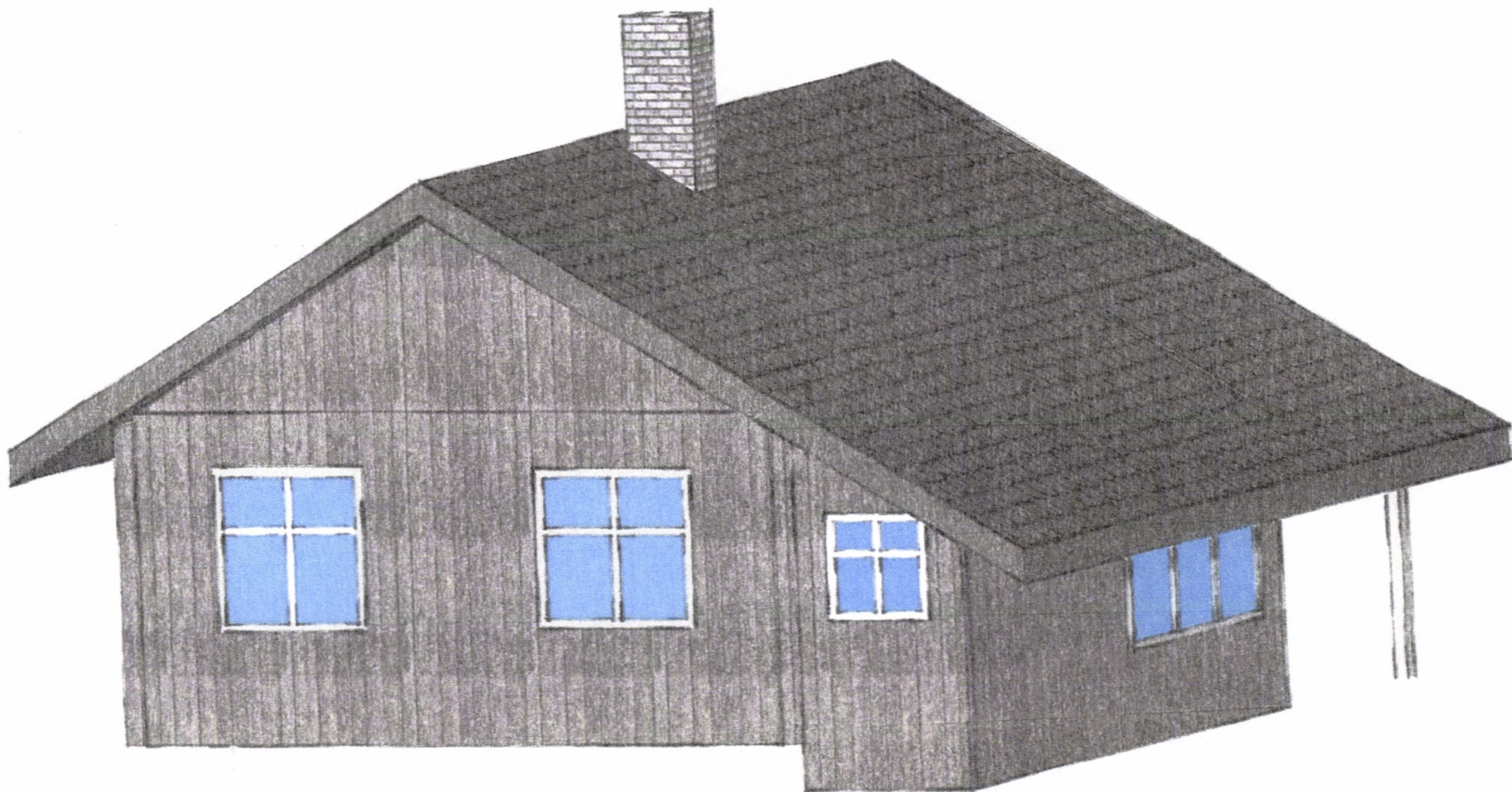
Vedlegg			
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra – til	Ikke relevant
Opplysninger om ytre rammer og bygningsspesifikasjon for tiltaket (Byggblankett 5175)	A	–	☐
Dispensasjonssøknad (begrunnelse/vedtak) (pbl kap. 19)	B	–	☐
Nabovarsling (Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader)	C	–	☐
Situasjonsplan, avkjørselsplan bygning/eiendom	D	–	☐
Tegninger	E	–	☐
Redegjørelser/kart	F	–	☐
Erklæring om ansvarsrett/gjennomføringsplan	G	–	☐
Boligspesifikasjon i Matrikkelen	H	–	☐
Uttalelse/vedtak fra annen offentlig myndighet	I	–	☐
Andre vedlegg	Q	–	☐

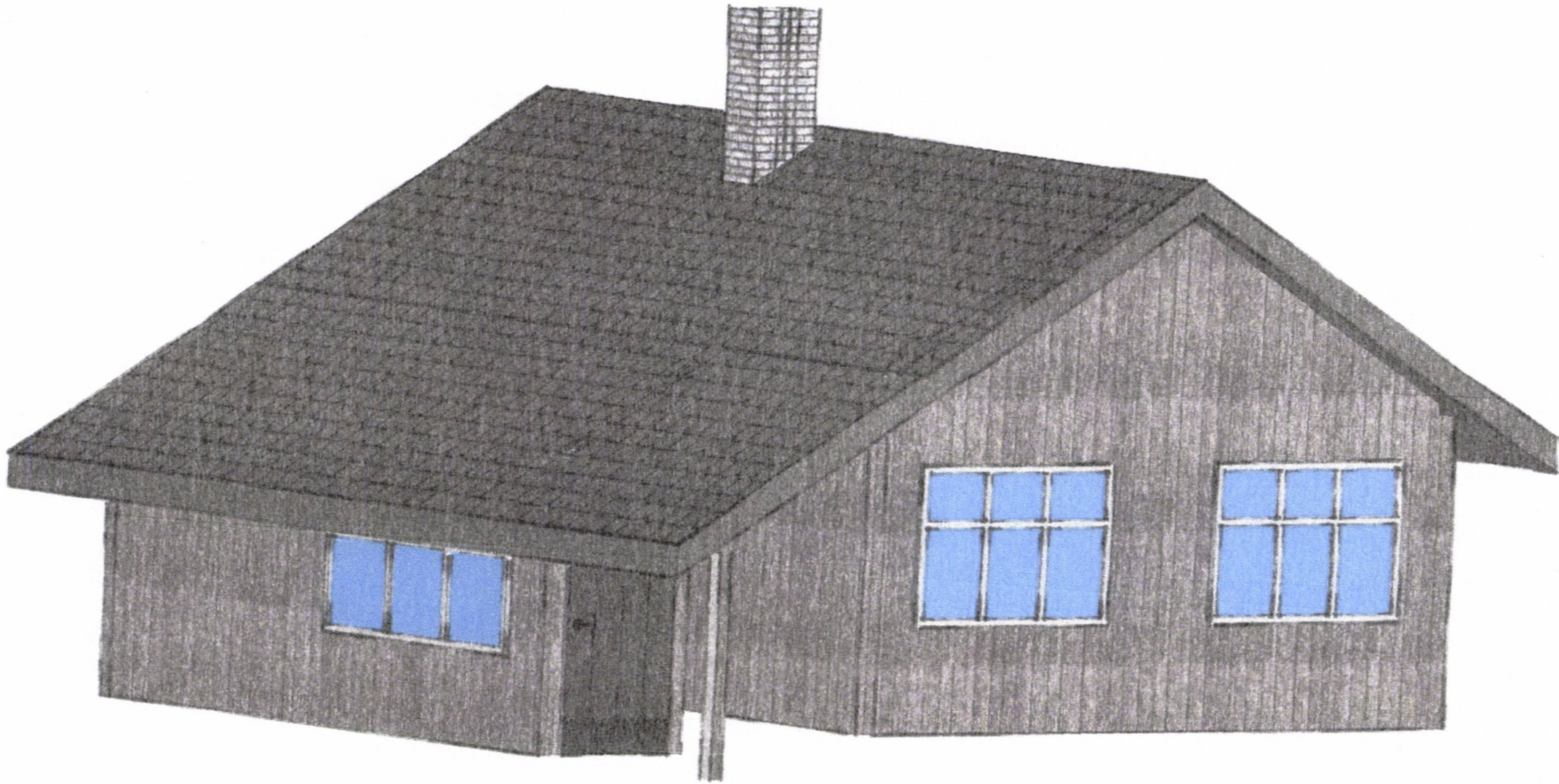
Erklæring og underskrift			
Ansvarlig søker bekrefter at hele tiltaket belegges med ansvar, og dekker kravene i henhold av plan- og bygningsloven. En er kjent med reglene om straff og sanksjoner i pbl kap. 32 og at det kan medføre reaksjoner dersom det gis uriktige opplysninger. Foretaket forplikter seg til å stille med nødvendig kompetanse i tiltaket, jf. SAK10 kap. 10 og 11.			
Ansvarlig søker for tiltaket		Tiltakshaver	
Foretak	Org.nr.	Navn	
JOSTEIN SELDAL	969370425	Jøren smalalag	
Adresse		Adresse	
SØREDALEN 1220		Søredalen 1220	
Postnr.	Poststed	Postnr.	Poststed
4308	SANDNES	4308	SANDNES
Kontaktperson	Telefon	Mobiltelefon	Eventuelt organisasjonsnummer
JOSTEIN SELDAL	99269489		975 669 025
E-post	E-post		
j-seldal@online.no	j-seldal@online.no		
Dato	Underskrift	Dato	Underskrift
21/2-22	Jostein Seldal	21/2-22	Jostein Seldal
Gjentas med blokkbokstaver		Gjentas med blokkbokstaver	
JOSTEIN SELDAL		JOSTEIN SELDAL	

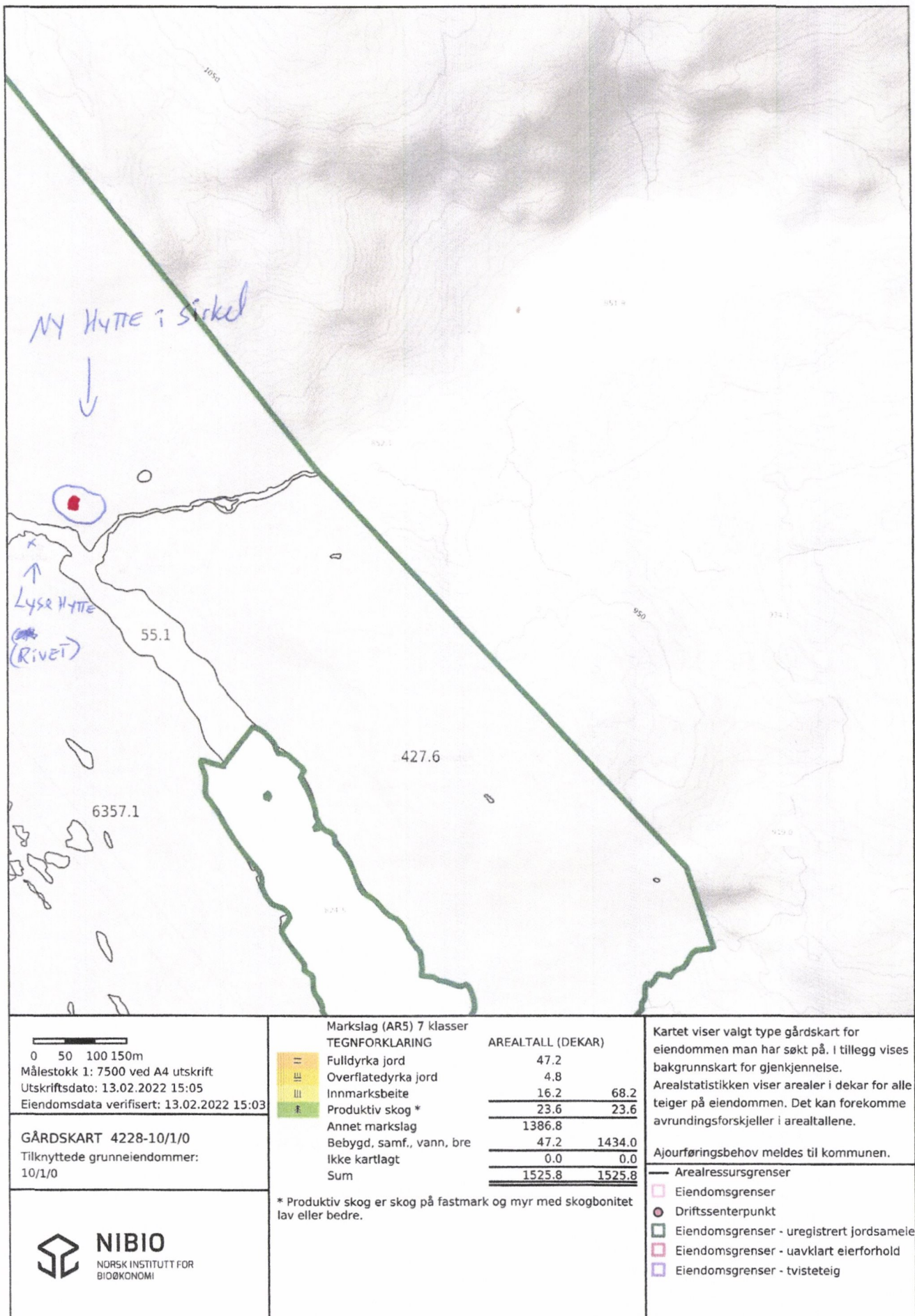
Fakturaadresse	
Navn	Jøren smalalag
Adresse	Søredalen 1220
Postnr.	Poststed
4308	SANDNES
Eventuelt organisasjonsnummer	

0 50 100 150m
 Målestokk 1: 7500 ved A4 utskrift
 Utskriftsdato: 13.02.2022 15:05
 Eiendomsdata verifisert: 13.02.2022 15:03

GÅRDSKART 4228-10/1/0
 Tilknyttede grunneiendommer:
 10/1/0

Markslag (AR5) 7 klasser		AREALTALL (DEKAR)	
TEGNFORKLARING			
	Fulldyrka jord	47.2	
	Overflatedyrka jord	4.8	
	Innmarksbeite	16.2	68.2
	Produktiv skog *	23.6	23.6
	Annet markslag	1386.8	
	Bebygd, samf., vann, bre	47.2	1434.0
	Ikke kartlagt	0.0	0.0
	Sum	1525.8	1525.8

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendomsgrenser
- Driftssenterpunkt
- Eiendomsgrenser - uregistrert jordsameie
- Eiendomsgrenser - uavklart eierforhold
- Eiendomsgrenser - tvisteteig

Jeg referer til mailen dere sendte meg 11. mai 2022.

Vi har som tidligere nevnt hvordan heia vart snudd på 70 talet fra å sanke fra Vatndalsenden-Degevass fra å sanke fra Degevass-Vatndalsenden. Grunnen til dette er fordi Valevatn vart dempt opp, vi fikk dermed vegrett til Deg-dammen og løyve til å skille sauene på Kvævemoen. Dette har vi dokumentert dersom det skulle bli noe problem.

Det er ei lita privat hytte på Degevass som tilhører Tjørhom (vi har ikke bruksrett på denne i dag), men denne hadde ikke plass til nok folk. Når vi snudde heia, startet det store behovet for å ha en hytte plass til mange sankere, og vi fikk dermed lov å låne Statnett hytta på Degevass.

Vi har flere muntlige kilder på at Statnett har gitt oss nøkkel og løyve til å låne hytta. Dette refereres med Reidar Håland (heiesjef på 70-80 tallet), Gunnar Åvendal (heiesjef fra 80-90 tallet) og Kjell Gaute Sinnes (heiesjef fra 1999-2017). Derfor stiller vi spørsmål til at Statnett kan påstå dette.

Det at dere poengterer at ”det vi vet idag har aldri JS faktisk hatt bruksrett til hytta” blir etter vårt syn tynt grunnlag på bakgrunn av kildene våre. Vi har i tillegg flere titalls personer som kan bekrefte at vi har brukt Degevass i over 40 år og det er helt essensielt at vi har denne hytten for å kunne sanke sauene.

Dersom vi ikke har denne hytta, kan vi ikke drive tilsyn hensiktsmessig. Dette kan gå sterkt ut over dyrevelferden. Det største problemet får vi i sankingen, dersom sankerene ikke har noen plass å sove.

Heiedriften er en stor del av opprettholdelse av landskapet og det biologiske mangfoldet. I tillegg vil vi argumentere med at tilskuddet for å ha dyr på utmarksbeite har økt på bakgrunn av verdiskaping. Det har alltid vært hytte på Degevass, og vi har brukt Statnett hytta i over 40 år. Det er dermed ikke snakk om noe ”ny innvilgning” her, men en 150 års lang beitetradisjon som blir opprettholdt, som nå står i fare for å bli brutt fordi vi ikke har noen hytte.

Vi håper at dere er villige til å se på dette en gang til, på kildene som er nevnt. Vi ønsker å ha en god kommunikasjon, noe som er viktig på lang sikt også.

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
finavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/4860-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 15.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	6/23	20.02.2023

Ny handsaming - søknad om utviding av gjetarhytte Skarvebu og søknad om landingsløyvye for helikopter. gnr. 5, bnr. 9 Pytten. Bygland kommune.

Vedlegg:

- 1 Saksframlegg med vedtak

Forvalters innstilling

Med heimel i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde* kap. 4 pkt. 1.3 bokstav c, får Jan Ove Pytten Flodquist løyve til å føre opp eit tilbygg på inntil 27,7 m² BYA på eksisterande gjetarhytte Skarvebu, gnr. 5, bnr. 9 i Bygland kommune. Storleiken på gjetarhytta vil etter dette bli 57,7 m² BYA.

Løyvet vert gjeven med følgjande vilkår:

- På yttervegg skal det nyttast ståande kledning og med fargebruk som på eksisterande gjetarhytte. Taktekk skal vera med shingel tilsvarande som på eksisterande del av bygningen.
- Maksimalt tillate mønehøgde på tilbygget er 4,5 meter målt frå gjennomsnittleg terrenghøgde.
- Til fundament skal det nyttast naturstein eller støpte pålar. Høgda på fundamenta skal vera maksimalt 50 cm. Planering av byggetomta er ikkje tillate.
- Alt av bygningsavfall skal transporterast ut av verneområdet og leverast på godkjend mottak.
- Byggeløyvet gjeld til 20.2.2026. Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks byggearbeidet er ferdig. I meldinga skal det leggjast ved bilete av ferdig tiltak.

Tiltakshavar er ansvarleg for å hente inn naudsynt tilating frå Bygland kommune.

Verneområdestyret legg vekt på at sauehald er ein viktig del av inntektsgrunnlaget på garden og der behovet for utviding av gjetarhytta er godt dokumentert. Vidare er garden Pytten gjeven ei særstilling i forvaltningsplanen med vekt på sikring av vidare drift. Eit tilbygg på eksisterande gjetarhytte vil ha liten negativ påverknad på landskapet. Storleiken på tilbygget vurderast som rimeleg i høve til tilsvarande saker.

Med heimel i kapittel IV pkt. 5.4.c i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde* får Jan Ove Pytten Flodquist løyve til landing med helikopter til frakt av materialar og utstyr til Skarvebu gnr. 5, bnr. 9 i Bygland kommune. Løyvet gjeld for inntil fem landingar i perioden 1.8.2023 – 31.10.2023 og er knytt til byggeløyvet gjeven ovanfor. Utgangspunktet for flyginga er båtopptrekket i Langevatn på Ljosland. Godkjend flygerute og landingspunkt er teikna inn på kartet i vedtaket

Vilkår:

- Flyginga mellom landingspunkta skal skje etter kortaste rute
- For å redusere forstyrring av bufe, vilt og fotturistar, skal helikopteret ikkje flyge lågare enn 300 m over bakken mellom landingspunkta
- Om det blir observert villrein innanfor ein avstand på 400 m. frå landingspunktet skal landing utsettast til faren for forstyrring er over.

For landing med helikopter vil det i mange høve også vera naudsynt med løyve etter *Lov om motorferdsel i utmark*. Søknad om dette må sendast kommunen.

Etter § 10 i *Lov om motorferdsel i utmark* kan grunneigar nekte landing på sin eigedom. Om innehavar av løyvet skal lande på andre sin eigedom oppmodar verneområdestyret om at det vert henta inn samtykke frå aktuelle grunneigarar.

Saksopplysninger

Verneområdestyret handsama i møte 20.6.2022, sak 29/22, søknad frå Jan Ove Pytten Flodquist om å føre opp eit tilbygg på gjetarhytta Skarvebu tilhøyrande garden Pytten i Bygland kommune. I møte 20.6.2022 utsette verneområdestyret saka med følgjande vedtak:

«Saka vert utsett. Bygningen ligg i nasjonalt villreinområde. Storleiken på utvidinga av bygningen overstig maksimalt tillate storleik på 50 m2 BRA gjeven i heiplanen. Saka må handsamast etter strengaste lovverk først og vert sendt Bygland kommune for handsaming.

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt»

I tråd med verneområdestyret sitt vedtak vart saka sendt Bygland kommune for handsaming. I brev til tiltakshavar kravde kommunen mellom anna skredteknisk analyse. Det vart og stilla spørsmål om status på bygningen i matrikkelen burde endrast frå fritidsbustad til driftsbu/støylsbu. Både desse tilhøva er det no ordna opp i, dvs at bygningsstatus er endra og området er sjekke ut i høve til skred.

Bygland kommune har etter dette bede om at saka likevel vert handsama etter verneforskrifta først. Dette grunngjeven med at området i kommuneplanen er lagt ut som *Bandlagt område etter lov om naturvern utan LNF-føremål i botnen*. Dei praktiske konsekvensane av dette er at det «berre» er verneforskrifta som gjeld her og at det difor er verneområdestyret som no må fatta vedtak i saka.

Det kan nemnast i nyare kommuneplanar er det vanleg at verna område vert lagt ut som bandlagt område (omsynssone) men der LNF – føremålet ligg i botnen. I slike tilfelle vil kommunen måtte vurdere slike søknadar etter bestemmingane og retningslinjer kommuneplanen måtte gi for bygningar i LNF-områda.

Vurdering

For vurdering av saka syner forvaltar til saksutgreiing frå førre handsaming. Sjå vedlegg 1 i saka. I nytt framlegg til vedtak er datoane for ferdigstilling og tillate periode for flyging utvida med eit år.

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
finavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/4860-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 24.05.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	29/22	20.06.2022

Søknad om utviding av gjetarhytte Skarvebu og søknad om landingsløyve for helikopter. Gnr. 5, bnr. 9 Pytten. Bygland kommune.

Vedlegg:

- 1 Bygland - 59 - søknad om utviding av hytta Skarvebu
- 2 Vedr. tilbygg Skarvebu

Forvalters innstilling

Med heimel i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde* kap. 4 pkt. 1.3 bokstav c, får Jan Ove Pytten Flodquist løyve til å føre opp eit tilbygg på inntil 27,7 m² BYA på eksisterande gjetarhytte Skarvebu, gnr. 5, bnr. 9 i Bygland kommune. Storleiken på gjetarhytta vil etter dette bli 57,7 m² BYA.

Løyvet vert gjeven med følgjande vilkår:

- På yttervegg skal det nyttast ståande kledning og med fargebruk som på eksisterande gjetarhytte. Taktekke skal vera med shingel tilsvarande som på eksisterande del av bygningen.
- Maksimalt tillate mønehøgde på tilbygget er 4,5 meter målt frå gjennomsnittleg terrenghøgde.
- Til fundament skal det nyttast naturstein eller støpte pålar. Høgda på fundamenta skal vera maksimalt 50 cm. Planering av byggetomta er ikkje tillate.
- Alt av bygningsavfall skal transporterast ut av verneområdet og leverast på godkjend mottak.
- Byggeløyvet gjeld til 20.6.2025. Forvaltningssekretariatet skal ha melding straks byggearbeidet er ferdig. I meldinga skal det leggest ved bilete av ferdig tiltak.

Tiltakshavar er ansvarleg for å hente inn naudsynt byggeløyve frå Bygland kommune.

Verneområdestyret legg vekt på at sauehald er ein viktig del av inntektsgrunnlaget på garden og der behovet for utviding av gjetarhytta er godt dokumentert. Vidare er garden Pytten gjeven ei særstilling i forvaltningsplanen med vekt på sikring av vidare drift. Eit tilbygg på eksisterande gjetarhytte vil ha liten negativ påverknad på landskapet. Storleiken på tilbygget vurderast som rimeleg i høve til tilsvarande saker.

Med heimel i kapittel IV pkt. 5.4.c i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde* får Jan Ove Pytten Flodquist løyve til landing med helikopter til frakt av materialar og utstyr til Skarvebu gnr. 5, bnr. 9 i Bygland kommune. Løyvet gjeld for inntil fem landingar i perioden 1.8.2022 – 31.10.2022 og er knytt til byggeløyvet gjeven ovanfor. Utgangspunktet for flyginga er båtopptrekket i Langevatn på Ljosland. Godkjend flygerute og landingspunkt er teikna inn på kartet i vedtaket.

Vilkår:

- Flyginga mellom landingspunkta skal skje etter kortaste rute
- For å redusere forstyrning av bufe, vilt og fotturistar, skal helikopteret ikkje flyge lågare enn 300 m over bakken mellom landingspunkta
- Om det blir observert villrein innanfor ein avstand på 400 m. frå landingspunktet skal landing utsettast til faren for forstyrning er over.

For landing med helikopter vil det i mange høve også vera naudsynt med løyve etter *Lov om motorferdsel i utmark*. Søknad om dette må sendast kommunen.

Etter § 10 i *Lov om motorferdsel i utmark* kan grunneigar nekte landing på sin eigedom. Om innehavar av løyvet skal lande på andre sin eigedom oppmodar verneområdestyret om at det vert henta inn samtykke frå aktuelle grunneigarar.

Saksprotokoll i Verneområdestyret for SVR - 20.06.2022

Steinar Kyrvestad

Saka vert utsett. Bygningen ligg i nasjonalt villreinområde. Storleiken på utvidinga av bygningen overstig maksimalt tillate storleik på 50 m² BRA gjeven i heiplanen. Saka må handsamast etter strengaste lovverk først og vert sendt Bygland kommune for handsaming.

Behandling

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saka vert utsett. Bygningen ligg i nasjonalt villreinområde. Storleiken på utvidinga av bygningen overstig maksimalt tillate storleik på 50 m² BRA gjeven i heiplanen. Saka må handsamast etter strengaste lovverk først og vert sendt Bygland kommune for handsaming.

Utsettelsesforslaget ble enstemmig vedtatt.

Saksopplysninger

Jan Ove Pytten Flodquist har søkt om å utvide eksisterande gjetarhytte liggjande mellom Stegilsvatn og Storolavsvatn, gnr. 5, bnr. 9 Pytten i Bygland kommune. Hytta vart bygd i 1974 og har ein storleik på 30 m² BYA. I tillegg utedo og uthus på 1,5 m² BYA og 12 m² BYA. Til saman 43,5 m² BYA. Uthuset vert også nytta til hundane. Det vert søkt om eit tilbygg på 27,7 m² BYA, fordelt på nytt soverom, nytt kjøkken og utviding av gang. Total bygningsmasse vert med dette 71,2 m² BYA.

Eigar har 300 vinterfora sau. Eigedomen Pytten er på om lag 41 000 dekar og der hytta ligg sentralt i beiteområde. Eigedomen inngår i Pytten/Kile beitelag der til saman 6 bruk har om lag 1 000 sau på beite i desse områda. Under sankinga på hausten er det ofte 9 personar som overnattar i hytta og såleis liten plass. Det er også vanskeleg å få tørka kleda når det er så mange personar samla. Søkar skriv at det er trong for fleire personar til sanking men at det ikkje er plass til det slik hytta er no.

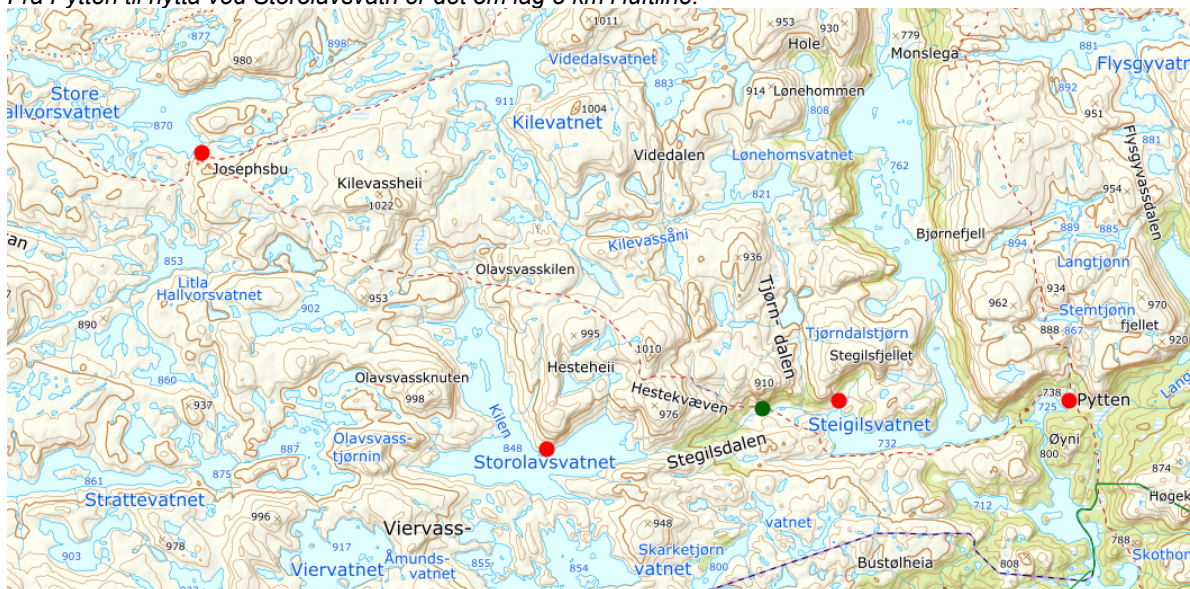
I tillegg til nemnde Skarvebu og husa i Pytten, har eigar tre andre driftshusvære på eigedomen: Stikilsøygard (leigd ut i samband med rypejakt), Olavshovd (leigd ut heile året), og hytta ved Halvorsvatn (leigd vekk om hausten i samband med jakt). Sjå plassering i kart nedanfor.

Etter planen skal tilbygget førast opp hausten 2022. Material og utstyr skal flygast inn med helikopter og søknad om dette vert handsama i same saka. Det er søkt om inntil 5 landingar og med flyging frå Ljosland i Åseral. Strekninga går fram av kartet i vedtaket.

Søknad ligg som vedlegg 1 og 2 i saka. Sjå også kart og bilete nedanfor.

Forvaltar har drøfta saka med sakshandsamar i Bygland kommune. For bygningar i tråd med LNF-føremålet i kommuneplanen er det ikkje særskilde bestemmingar om storleik. Dokumentert behov vil her vera avgjerande.

*Kart: Skarvebu merka med grønt punkt. Dei andre husværa er merka med raude punkt.
Frå Pytten til hytta ved Storolavsvatn er det om lag 5 km i luftline.*

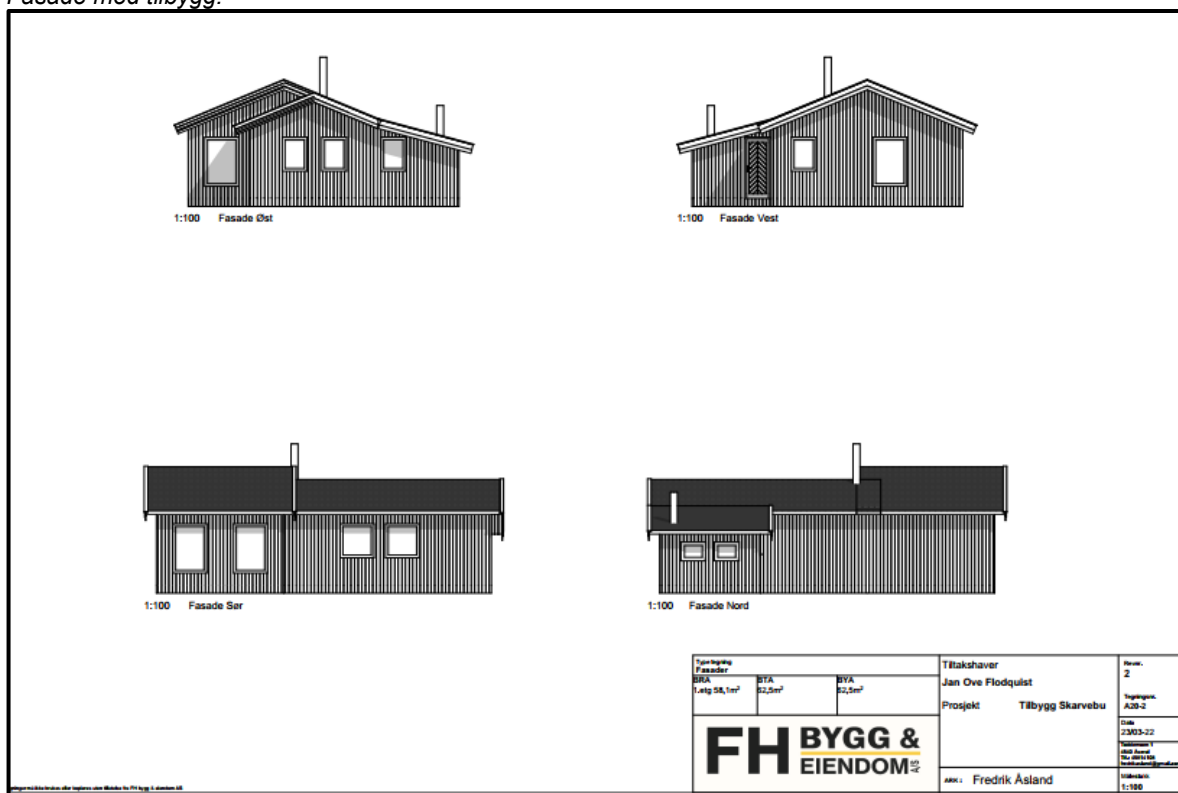
Eksisterande gjetar og utedo.

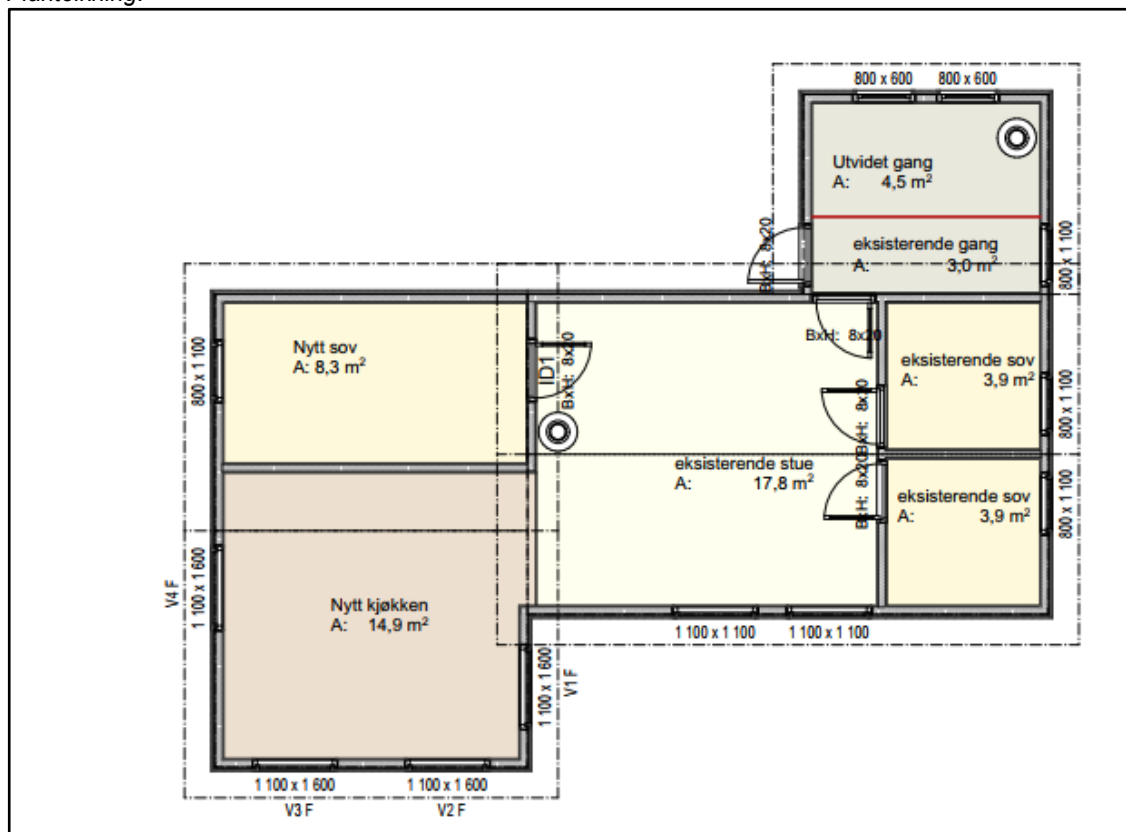
Eksisterande uthus:

Fasade med tilbygg:

Planteikning:

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Naturmangfaldlova.
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

- Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
- Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa

Etter verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.1 er oppføring av bygningar, anlegg og faste innretingar forbode. Etter verneforskrifta kap. 4 pkt. 1.3 bokstav b, kan forvaltningsstyresmakta gi løyve til mindre tilbygg til eksisterande bygningar. Ein føresetnad er då at det ikkje strir mot verneføremålet.

Landing med helikopter i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vert regulert av verneforskrifta kapittel 4 pkt. 5.1. bokstav c, kor det heiter at start og landing med

motordrevne luftfarty er forbode. Etter kap. 4 pkt. 5.4.bokstav c kan det gjevast landingsløyve til frakt av materialar til hytter, klopper, brensel, utstyr og proviant til hytter og buer.

Føringar i forvaltningsplanen vedk. utviding av gjetarhytter

Av forvaltningsplanen kap. 2.3.4 går det fram at det kan gjevast løyve til utviding av eksisterande bygningar opptil ein storleik på 50 m² BYA. Det kan gjevast løyve til auka areal utover dette om særlege behov er dokumentert. Føresetnadane for å kunne gi løyve er at tiltaket ikkje strir mot verneføremålet og ikkje er eit trugsmål mot verneverdiane.

Tidlegare saker som har relevans for saka.

På Fosseknuden i Valle fekk Jæren Smalelag løyve til å utvide bygningsmassen frå 50 m² BYA til totalt 70 m² BYA. Det vart opphaveleg søkt om utviding til totalt 85 m² BYA. Til gjetarhytte høyrer det også til eit eksisterande uthus på om lag 12 m² BYA og hundehus på om lag 5 m² BYA. Dette kjem i tillegg til dei nemnde 70 m² BYA. Gjetarhytta ved på Fosseknuden er hovudbasen for Jæren smalelag sin verksemd i denne delen av heia med om lag 7500 sau i området. På det meste nyttar kring 20 personar hytta samstundes. Ved handsaming etter plan- og bygningslova ga Valle kommune seinare avslag på søknaden. I vedtaket vart det syn til at det i heiplanen er sett ei øvre grense på 50 m² BRA.

Ved Dalan i Åseral kommune fekk Kyrkjebygd driftehei løyve til å sette opp ei gjetarhytte på 71 m² BYA samt uthus på 18,3 m² BYA. Uthuset var til kombinert bruk med driftshytte rett ved. Som vilkår i saka var det sett at eksisterande driftshusvære på plassen skulle rivast. Beitelaget her har om lag 1600 sau i området og opp til 25 brukarar av gjetarhytta samstundes.

I møte i arbeidsutvalet 2.5.2022, sak 25/22, utsette arbeidsutvalet handsaming av søknad frå Stavanger turistforening om utviding og fasadeendring av uthus på turisthytta Melands – Grønehei i Vormedalsheia landskapsvernområde. Utviding gjaldt eit tilbygg på 19 m² BYA slik at bygningen fekk eit samla areal på 55 m² BYA. Saka vart utsett til verneområdestyret har hatt ein gjennomgang av samla belastning for verneområda. I nemnde sak var det i innstillinga frå forvaltar synt til nemnde gjennomgang av samla belastning og at nye søknadar om utvidingar av turistforeiningane sine anlegg ikkje ville bli handsama før verneområdestyret har slutført ein slik gjennomgang. Med bakgrunn i nemnde tilhøve legg forvaltar til grunn at utsetting av handsaminga av saker om utviding av eksisterande bygningar, førebels er avgrensa til turistforeininga sine anlegg.

Vurdering

Naturmangfaldlova (NML)

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), samt frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Opplysningar om kulturminne er henta frå riksantikvaren sin database *kulturminnesøk*.

Områda kring Skarvebu vert jamleg nytta av villreinen og særleg gjennom vinteren. I sommarhalvåret er det i første rekke mindre bukkeflokkar som har tilhald i desse områda. Dei seinare 3-4 åra har det vore ein tendens til at villreinen i aukande grad nyttar desse områda.

Når det gjeld andre artar er det ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste». Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalde naturtypar, truga eller nær truga naturtypar i aktuelle området.

I kulturminnebasen er plassen nemnd som Skavrøylega. Her var det ei driftlege frå 1840-åra til 1904 nytta i samband med leigegjeting. God heller under steinblokk 50 meter vest for eksisterande hytte og med tuft etter løe på sletta nedanfor. Det skal og vera ei tuft etter ei hytta på baksida eksisterande hytte. Det vart slått gras i området i fyste halvdel av 1900-talet. Forbi Skarvebu går den gamle ferdselsvegen (ridevegen) mellom Pytten og Kvinen

Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert difor tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Skarvebu ligg i eit område utan større tekniske inngrep. Den ligg i eit dalføre mellom Stegilsvatn og Storolavsvatn, og med Stegilshei som stig bratt opp i bakkant nord for hytta. Plassering og storleiken på tilbygget tilseier at det vert lite synleg i landskapet.

Turistforeininga si merka sommar-og vinterløype Ljosland – Josephsbu går gjennom dalføret. Tal overnattingar på Josephsbu har dei siste åra ligge på om lag 400. Gjennom året er det ein god del ferdsel i løypenettet. Dette gjeld særleg på seinvinteren med utfart både frå Kvinen på Sirdalsida og Ljosland. Ferdsla både i og utanfor løypenett har vore stigane dei seinare åra i takt med aukande hytteutbygging i Åseral og Sirdal.

Det er ein del motorisert ferdsel i området knytt til transport til Josephsbu, stikking av vinterløyper og transport til driftshusvære. I 2021 var det omfattande helikoptertransport strekninga Ljosland – Gaukhei samband med eit støre vedlikehaldsarbeid på Gaukhei turisthytte. Det vert mykje helikoptertrafikk på same strekninga i år i samband med bygging av nye båthus ved Gaukhei.

Bruken av gjetarhytta er avgrensa til bruk under sauesankinga. I tillegg eit fåtal gonger av eigar i samband med jakt. Eit tilbygg gir noko auka kapasitet og fasilitetar på gjetarhytta, men bruken vil i all hovudsak framleis vera avgrensa til sauesankinga.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Tiltakshavar er ansvarleg for at tiltaket vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Det bør stillast vilkår for utforming og materialbruk. Frakt av materialar og utstyr med helikopter vurderast å vera eit godt alternativ til meir omfattande frakt med snøskuter. Det vil også kunne skje ei tid på året då fugl og vilt er mindre sårbar for forstyrring.

Vurdering knytt til storleik og behov.

Behovet for utviding er godt dokumentert av søkar og forvaltar ser det som viktig å legge til rette for utnytting av beiteressursane i heia. Søkar driv ei aktiv landbruksdrift der sauehald er ein vesentleg del av driftsgrunnlaget. Garden Pytten er særskild nemnd i forvaltningsplanen og med vekt på sikring av vidare drift av fjellgarden.

Søkar har til saman 5 driftshusvære på eigedomen inkludert husværa i Pytten. Såleis skulle behovet for husvære under sauesankinga vera godt dekkja. På den annan side har forvaltar forståing for at det er praktisk å samlast på ei hytte, og at inntekta frå utleige av tre av dei andre husværa er ein viktig del av inntektsgrunnlaget på garden. Skarvebu ligg også praktisk til i høve til organisering av sankinga.

Isolert sett vurderast til bygget å ha liten påverknad på verneverdiane. Samstundes er det viktig at ein også vurderer summen av små og store tiltak i verneområdet over tid. Sidan 2011 er det til saman godkjend snaue 1700 m² ny bygningsmasse til saman i alle verneområde verneområdestyret har forvaltningsansvaret for. Det er difor vesentleg at ei i enkeltsaker er medviten på den samla belastning og påverknad over tid.

Etter forvaltningsplanen kan det tillatast utviding til inntil 50 m² BYA. Det kan tillatast auka areal om særlege behov er dokumentert. For fritidshytter skal eventuelle uthus inngå i maksimalt tillate BYA. For driftshusvære knytt til landbruksdrift kan storleiken på uthus kome i tillegg.

Skarvebu er eit driftshusvære knytt til garden Pytten, men bruken er i all hovudsak knytt til opphald under sauesankinga. Ved vurdering av storleik på tilbygget er det difor naturleg å samanlikne med kva som vart tillate i nemnde saker på Fossekuden og Dalan.

På Fossekuden vart hovudbygningen tillate med maksimal storleik 70 m² BYA, på Dalan vart det tillate maksimalt 71 m² BYA på hovudbygning. For båe desse bygningane er det knytt ei større sauedrift, og fleire folk, enn kva tilfellet er på Skarvebu. Når det på Skarvebu no vert søkt om ei utviding av hovudbygning frå 30 m² BYA til maksimalt 57,7 m² BYA synast dette rimeleg i høve til behovet, storleiken på drifta samt tidlegare praksis. Dette også gjeldande om ein reknar inn storleiken på total bygningsmasse på dei tre plassane.

I saka på Fossekuden var det ein diskusjon om korleis ei utviding står seg i høve til heieplanen sine føringar om utviding til maks. 50 m² BRA (rekna om til BYA vil tal BYA bli høvesvis 53 m²). Av heieplanen kap. 2.10.1 går det fram at maksimal storleik gjeld «*støyler og tufter*». For gjetarhytter er det i Heieplanen ikkje gjeven særskilde føringar om storleik.

Presedensverknad

Jamfør forvaltningsplanen er det registrert 90 landbruksbygg i Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde. Av desse er anslagsvis 10 bygningar i kategorien gjetarhytter. Utan å vite status på alle må ein likevel forvente at det på fleire av desse vil kome søknad om utviding, og der dei tre sakene som er omtala er med å legge føringar for kva som kan tillatast av storleik. Til skilnad frå andre saker er garden Pytten gjeven ei særstilling i forvaltningsplanen og med vekt på sikring av vidare drift.

Konklusjon

Det vert gjeven løyve til tilbygg på Skarvebu slik det er søkt om. Forvaltar legg vekt på at sauehald er ein viktig del av inntektsgrunnlaget på garden og der behovet for utviding av gjetarhytta er godt dokumentert. Vidare er garden Pytten gjeven ei særstilling i forvaltningsplanen og med vekt på sikring av vidare drift. Eit mindre tilbygg på eksisterande gjetarhytte vil ha liten negativ påverknad på landskapet. Storleiken på tilbygget vurderast som rimeleg i høve til tilsvarende saker

**Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane**

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748
Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/874-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 15.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	7/23	20.02.2023

Søknad om å arrangere turrennet Skoræ rundt. Ljosland i Åseral kommune.

Vedlegg:

1 Søknad Skoræ rundt 2023

Forvalters innstilling

Med heimel i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde* kap. 4 pkt. 4.1 får Ljosland skisenter løyve til å arrangere turrennet Skoræ rundt laurdag 11. mars 2023.

Med heimel i naturmangfaldslova § 48 får arrangør løyve til å nytte snøscooter til gjennomføring av arrangementet. Løyvet gjeld for:

- Bruk av to snøscootere i forkant av rennet for merking av løypa.
- Bruk av to snøscootere til Lakkenstova renndagen
- Bruk av to snøscootere frå Røde Kors til sanitetspostar.
- Ein snøscooter til å samle opp diverse skilt og utstyr etter at rennet er slutt

Løyvet vert gjeven med følgjande vilkår:

- Løyvet gjeld berre i traseane merka av med raudt i kartet nedanfor
- Der fleire snøscootere har same endepunkt skal dei køyre i følgje.
- Løyvet er berre gyldig saman med løyve for maskinpreparering av Skoræløypa
- Om det på renndagen, eller dei seinaste tre dagane føre, vert observert villrein, eller nye spor etter villrein, innan 500 meter frå løypa, skal arrangør avlyse rennet.

Som grunngeving legg verneområdestyret vekt på at turrennet går i ein etablert løypetrase der det frå før er ein god del ferdsel. Tilleggsbelastninga som følgje av auka ferdsel og transport vil difor vera avgrensa og forbigåande. Verneområdestyret føresett at arrangør har gode rutinar for oppfylling av vilkåra i løyvet. Brot på vilkåra vil kunne få konsekvensar for seinare søknadar.

For seinare søknadar vil verneområdestyret signalisere at det ut ifrå verneomsyn ikkje er ønskeleg at tal deltakarar vert monaleg auka frå dagens nivå og at det kan bli aktuelt med eit øvre tak på dette.

Kart over godkjend renntrase og køyretrase:

For bruk av snøscooter vil det i mange høve også vera naudsynt med løyve etter *Lov om motorferdsel i utmark*. Søknad om dette må sendast kommunen.

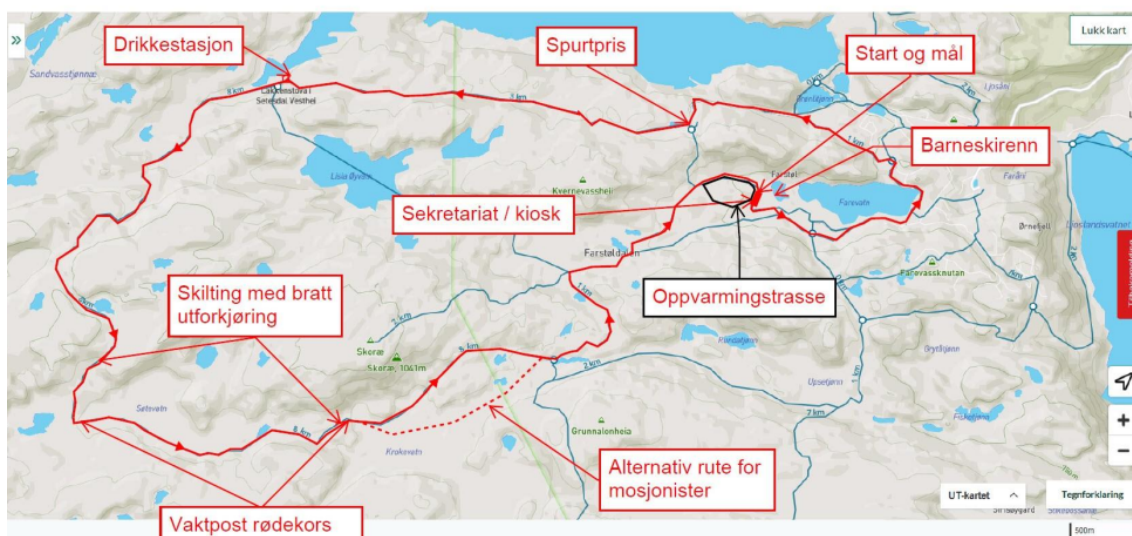
Etter § 10 i *Lov om motorferdsel i utmark* kan grunneigar nekte køyring på sin eigedom. Om du skal køyre over andre sin eigedom oppmodar vi difor om at du hentar inn samtykke frå aktuelle grunneigarar.

Saksopplysninger

Ljosland skisenter har søkt om å arrangere turrennet Skoræ rundt laurdag 11. mars 2023. Rennet arrangerast saman med Åseral idrettslag og frivillige hyttefolk. Start og målgang er ved Farevatn på Ljosland. Løypa er på 20 km. Det meste av løypa går i verna område og i etablert skiløype. For gjennomføring av arrangementet er det ønskeleg å nytte snøscooter til å frakte ut mannskap og utstyr til drikkestasjon og sanitetspostar samt opprydding i etterkant.

Det har vore gitt løyve til tilsvarende arrangement i 2019 og 2020. Tidlegare har det vore om lag 50 deltakarar på rennet. For 2023 er det ei målsetting å auke dette til 70 – 80.

Søknad ligg som vedlegg 1 i saka. Kart over løypetrase er teken inn nedanfor. Vernegrensa er synleg som ei grøn line nord/sør i kartet.

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane frå 2015.

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

'Etter verneforskrifta kap. IV pkt. 4.1 er det krav om at det for større idrettsarrangement må søkast om særskilt løyve til gjennomføring. Det er i tillegg søkt om å nytte snøscooter til å frakte ut mannskap og utstyr til drikkestasjon og sanitetspostar samt opprydding i etterkant. I verneforskrifta er det inga særskild dispensasjonsheimel for slik transport. Denne delen av søknaden må difor handsamast etter naturmangfaldslova § 48. Etter denne paragrafen kan det gjerast unntak frå vernevedtaket om det ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Turrennet skal som nemnd gjennomførast i etablert skiløype. Søkar hadde løyve til maskinpreparering av denne gjeldande fram til 30.4.2022. Det er søkt om fornying av løyvet i søknad dagsett 13.2.2023. Søknaden vert handsama delegert som eigen sak.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldloven (NML)

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven leggst til grunn som retningsliner ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltingsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfoldet vurdere søknadane etter desse paragrafane

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Kunnskapen om naturmangfoldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artsdata samt frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt og www.artsobservasjoner.no. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210).

Turrennet går i område som i naturbasen er merka av som vinterbeite for villrein. Dei siste tre åra har det vore observert villrein og/eller spor i nærleiken av vesteleg del av traseen. Også denne vinteren er det observert spor ved traseen. Normalt er dette mindre bukkeflokkar som har tilhald i desse områda.

Når det gjeld andre artar er det innafor vernegrensa ikkje registrert informasjon om prioriterte artar, truga eller nær truga artar jfr. «Norsk rødliste».

Økosystemtilnærming og samla belastning (NML § 10)

Frå Ljosland er det mykje ferdsel ut i frå dei mange fritidsbustadene i området. Vinterstid går mykje av ferdsla i dei maskinpreparerte løypene kring Skoræ og over Stikebosshei samt i dei kortare rundane nær hyttefeltet. På seinvinteren er det ein god del ferdsel utanfor etablert løypenett. DNT sør si turisthytte Lakkenstova ligg langs aktuelle trase for turrenn. I 2021 var det 812 gjestedøgn på denne turisthytta. Hytta er også mykje nytta for skuleklassar og andre grupper.

Motorisert ferdsel i områder er i første rekke knytt til preparering av skiløyper samt transport til enkelte driftshusvære. I tillegg har regulant noko motorisert ferdsel i samband snømåling og tilsyn av kraftanlegg.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (NML §§ 11 – 12)

Arrangør er ansvarleg for at turrennet vert gjennomført på ei miljømessig god måte. Forvaltar vil tilrå at det vert sett vilkår for gjennomføring.

Gjeven at arrangementet går i eit vinterbeiteområde, og i ei sårbar tid på året, er det ut i frå verneomsyn ikkje ønskjeleg at tal deltakarar aukar monaleg utover dagens nivå. For seinare kan det difor bli aktuelt med å sette eit øvre tak på tal deltakarar.

Vurdering etter naturmangfoldlova § 48

Det er utkøyring av menneskap og utstyr til drikkestasjon og sanitetspostar samt opprydding i etterkant som må handsamast etter denne paragrafen. For bruk av denne paragrafen er det ein føresetnad at tiltaket ikkje strir mot verneføremålet og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig.

Gjeven at turrennet skal gjennomførast i eit etablert løypenett vil tilleggsbelastninga med bruk av snøscooter til diverse utkøyring vera avgrensa. Det vil såleis ikkje stri mot verneføremålet og ikkje påverke verneverdiane nemneverdig.

Konklusjon

Søknaden vert innvilga. Det vert sett vilkår for gjennomføring.

Verneområdestyre for
Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane
og Frafjordheiane
v/ Jørn Haug

SØKNAD

TURRENN «SKORÆ RUNDT»

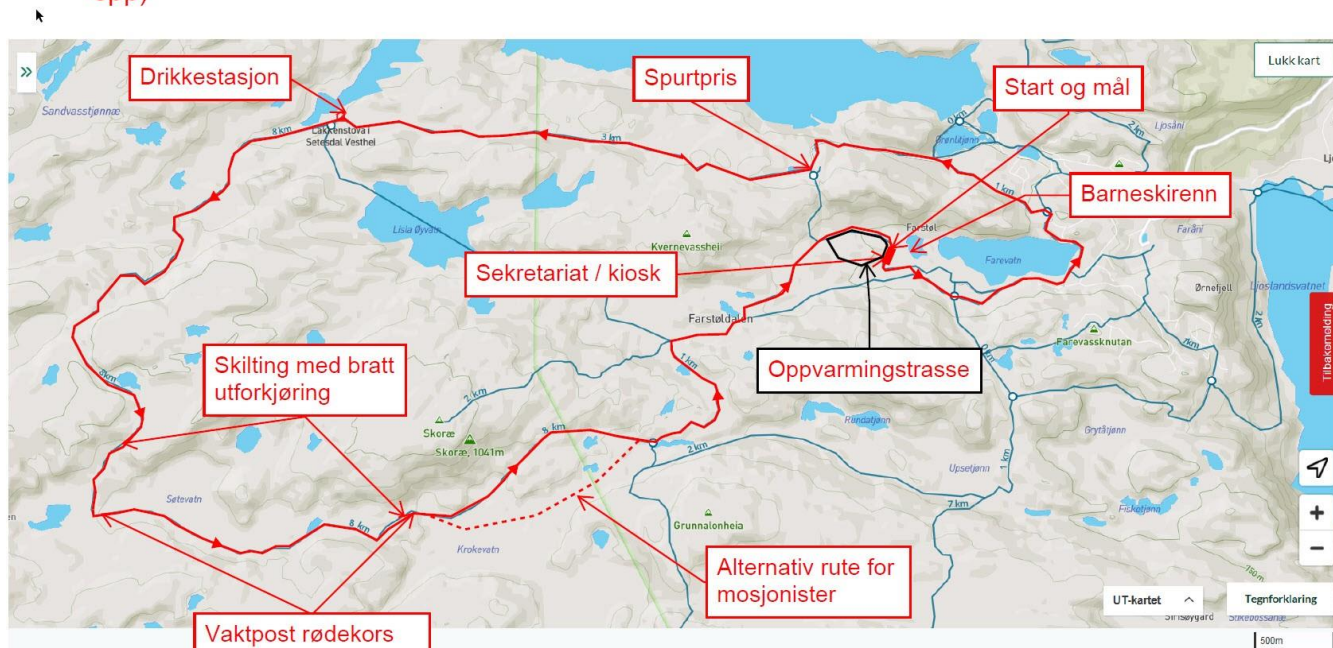
Ljosland Skisenter i samarbeid med Åseral Idrettslag og frivillige «hyttefolk» ynskjer å arrangere turrennet «Skoræ rundt» for andre gong laurdag 11.mars. Store delar av løypetrasèen er innanfor verneområdet. Ynskjer i den samanheng løyve til å frakte inn utstyr og mannskap på tre postar langs løypa. Dette blir utdjupa lenger nede i søknaden. Fyrste gong var antalet deltakarar på 50 stk. Me har eit mål i år om rundt 70-80 deltakarar. I tillegg vil me også i år ha eit barneskirenn ved Farevatn når løpet foregår, men dette er utanfor verneområdet.

Rennet blir langs eksisterande løypetrasè med start/mål ved Farevatn. Den alternative ruta som er teikna inn ved Krokevatn er ynskjeleg å køyra med scooter dersom isforholda tillèt det. Då unngår ein dei «verste» opp- og nedover-bakkane, men det er kun deltakarar i turklassen som får høve til å gå denne. Det blir ein klasse over og ein under 17 år samt turklasse for begge kjønn.

Post 1 (6km): Lakkenstova. Drikkestasjon. Utstyr og folk til å betene deltakarar blir frakta inn renndagen. Det blir behov for to scooterar med slede. Den eine køyrer etter siste deltakar rundt Skoræ for å sikre at alle er komen til sanitetspost 2 og tek med seg det den har plass til av skilt. Den andre køyrer retur ut «sommarløypa» for å ta med evt. søppel og skilting/merking av løypa. Denne posten er bemanna av frivillige.

Post 2 og 3 : Sanitetspost (Røde Kors). Ein scooter med to mann til begge postane. Utstyr til desse skal ikkje inn før dagen rennet er. Sjå kart under.

Skoræ rundt ca 20 km (måles opp)

Behovet for motorisert ferdsel:

- To scooterar i forkant av rennet for merking av løypa.
- To scooterar til Lakkenstova renndagen.
- To scooterar frå Røde Kors til sanitetspostar.
- Ein scooter for å samle opp eventuelle skilt/utstyr som dei andre ikkje har fått plass til. Dersom denne turen kan unngås blir den det. Det kjem an på om dei andre som er utplassert på drikkestasjon og sanitetspost får med seg alt utstyret. Det kan bli trangt om plassen til alle skilta, men me skal gjere eit forsøk på å unngå denne turen.

Me har valgt å ta med «Skoræ» som Åseral sin høgaste fjelltopp i navnet på rennet. Me vil også ha fokus på at store delar av løypa ligg i verna område og håpar at dette vil bidra til eit kvalitetsstempel på rennet. Ynskjer frå SVR vil sjølvstakt takast med i den vidare planlegginga. Me vonar på positiv attendemelding på søknaden.

Med venleg helsing

Gunvor Ljosland

Dagleg leiar

Ljosland Skisenter A/S

Tlf.97190325

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Garaneset, 4230 Sand

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
alf.odden@statsforvalteren.no
www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/123-0

Saksbehandler: Alf Odden

Dato: 13.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	8/23	20.02.2023

Søknad om dispensasjon til motorferdsel på barmark til Kvina gruve i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 191/1, Kvinesdal kommune - Direktoratet for mineralforvaltning

Vedlegg:

- 1 Direktoratet for mineralforvaltning - Søknad om motorferdsel til Kvina gruve sommeren 2023

Forvalters innstilling

Direktoratet for mineralforvaltning får dispensasjon til motorferdsel på barmark etter eksisterende gruveveg til Kvina gruver i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde, gnr/bnr, 191/1, Kvinesdal kommune. Vedtaket er fatta etter naturmangfaldlova sin § 48, første ledd.

Dispensasjonen gjelder transport av gjerdemateriell, utstyr og mannskap i samband med utskifting av øydelagte sikringsgjerder rundt gruveopninga. Dispensasjonen gjelder for tidsrommet 01.06-31.10.2023. Dispensasjonen omfattar inntil 6 transportar med traktor med dumpartilhenger, og inntil 20 transportar med ATV. Transportane skal følgje eksisterande gruveveg som vist på kartet i dispensasjonen. Dispensasjonen omfattar og ein avgrensa transport av tungt utstyr mellom gruvevegen og gjerdet. Desse transportane må gjennomførast på ein slik måte at det ikkje oppstår køyreskader på terrenget.

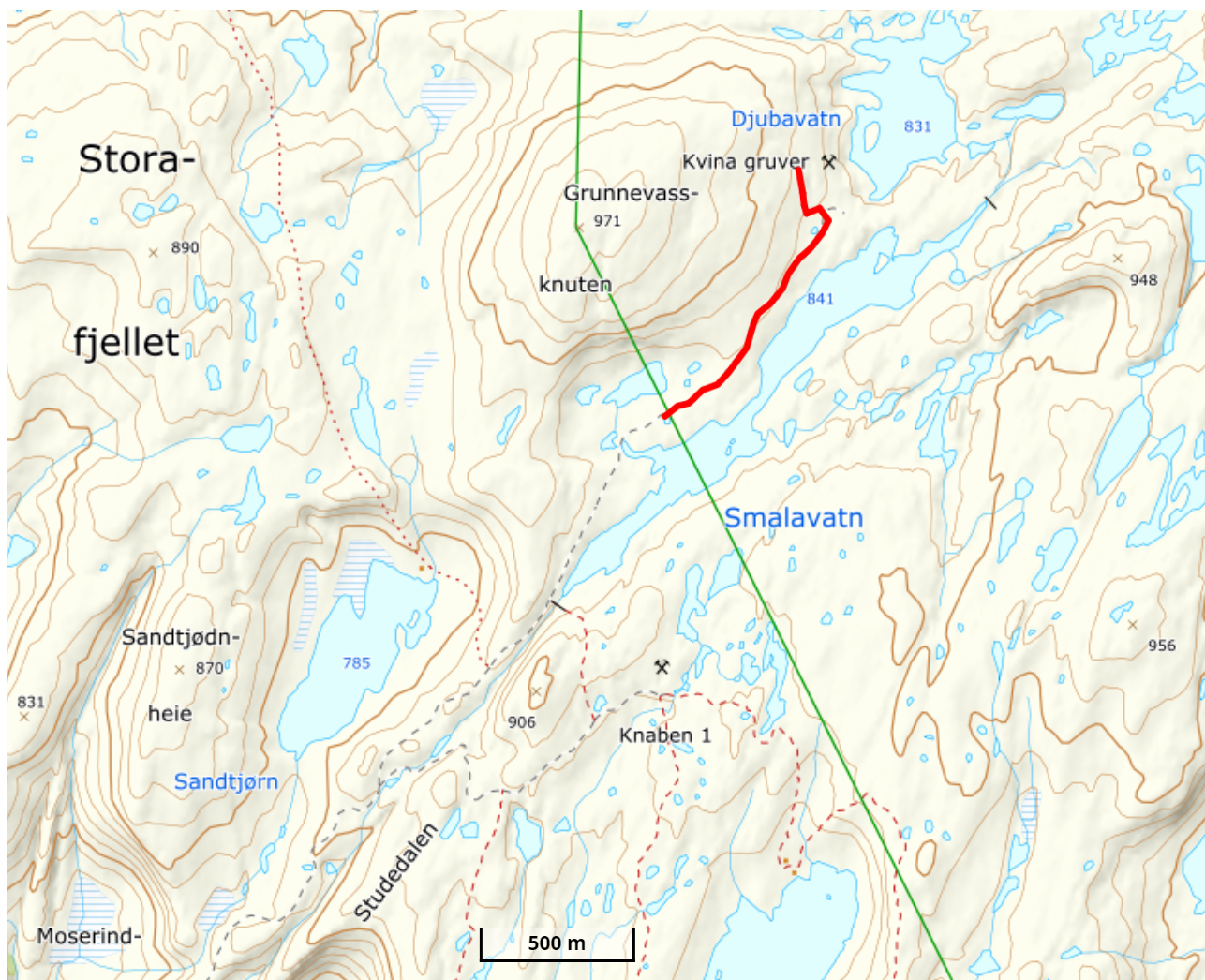
Vedtaket blir grunngjeve med at motorferdsla skal følgje eksisterande veg over ein kort strekning i verneområdet. Faren for at det skal oppstå nye køyrespor og alvorleg forstyrring av viltet blir derfor vurdert som liten. Det blir og lagt vekt på at sikring av grueopninga er eit nødvendig tiltak.

Dispensasjonen blir gitt med desse vilkåra:

- Om førar under transporten observerer villrein innanfor ein avstand på 400 meter frå køyretraseen skal transporten utsettast slik at villreinen ikkje vert uroa
- Når alle transportane er utført skal det gjennomførast ei sluttsynfaring på staden

- Eventuelle køyreskader på terrenget må utbetrast
- Det må sendast ein kort rapport over kor mange transporter som er gjennomført innan 01.12.2023

Tiltaka på gjerdet blir rekna som vedlikehald av anlegg etter punkt 1.3.b i verneføreskrifta og er såleis ikkje søknadspliktig.

Kart over køyrerute i verneområdet

For motorferdsel i utmark vil det i mange høve også vera naudsynt med løyve etter *Lov om motorferdsel i utmark*. Søknad om dette må sendast kommunen.

Etter § 10 i *Lov om motorferdsel i utmark* kan grunneigar nekte køyring på sin eigedom. Om du skal køyre over andre sin eigedom oppmodar vi difor om at du hentar inn samtykke frå aktuelle grunneigarar.

Saksopplysninger

Bakgrunn for søknaden

Viser til dispensasjonssøknad frå Direktoratet for mineralforvaltning (DM) dagsett 20.12.2022. Dagopningane til Kvina gruve er store og må sikrast av omsyn til turgåarar i område. Gjerda som står rundt opninga i dag dårlege og må skiftast ut. For å kunne gjennomføre sikringstiltaka søkast det om motorferdsel på barmark etter den eksisterande vegen fram til gruva. Det søkast om inntil 6 turar med traktor med dumperhengar for frakt av gjerdemareriellet, og inntil 20 turar med ATV for frakt av utstyr og mannskap. Den aktuelle køyreruta i verneområdet er om lag 1.1km. Det søkast og om avgrensa bruk av ATV til å frakte særleg tungt utstyr fram til gjerdet. Arbeidet skal starte opp så snart det er snøfritt og det søkast om motorferdsel for tidsrommet mai-september. Tiltaket og motorferdsla skal gjennomførast av Garda Sikring

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde av 28.04.2000.
- Naturmangfaldlova
- Forvaltningsplan for verneområda i Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane, godkjent 2015

Heimelsgrunnlag

Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000.

Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Motorisert ferdsel i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vert regulert av verneforskrifta kapittel 5.1.a kor det heiter at motorisert ferdsel på land er forbode. Kap. 5.4.inneheld fleire transportføremål det kan søkast om dispensasjon til, men ingen av desse omfatta motorisert transport på barmark til sikring av gruver. Motorferdsla det er søkt om treng derfor dispensasjon etter § 48 i naturmangfaldlova for å kunne gjennomførast.

I §48 i Naturmangfaldslova heiter det at "Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig".

Rundskrivet *Forvaltning av verneforskrifter* (Miljødirektoratet 2014) gir føringer for dispensasjonsbehandling etter § 48. I følge rundskrivet må følgende to vilkår begge være oppfylt for å kunne gi dispensasjon:

1. Tiltaket kan ikkje påverke verneverdiane nemneverdig.
2. Tiltaket må ikkje vere i strid med formålet med vernet.

Miljødirektoratet understrekar at høvet til å gi dispensasjonar etter § 48 er snevert:

”Kravet om at tiltaket ikkje skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette kan være ved midlertidige eller forbigående forstyrrelser, eller enkeltstående aktiviteter eller tiltak”.

I rundskrivet heter det vidare at: *”I vurderinga av om tiltaket eller aktiviteten er i strid med verneformålet, er betydningen for verneformålet både på kort og lang sikt relevant. Et tiltak eller en aktivitet kan være i strid med verneformålet dersom tiltaket eller aktiviteten på sikt eller over tid kan ha negativ innvirkning på verneformålet”.*

Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane har forvaltningsmynde for Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde.

Vurdering

Naturmangfaldlova

Etter § 7 i Naturmangfaldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggest til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Innverknad på verneverdiar og verneføremål

Køyreruta inn til Kvina grue går gjennom eit storkupert heilandskap i fjellsida frå Grunnevassknuten ned mot Smalavatn. Området består av mykje fjell i dagen og elles skrinne vegetasjon som i hovudsak består av lyng og grasartar. Røsslynghei og fattigmyr er vanlege vegetasjonstypar. Denne delen av Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane blir i relativt liten grad brukt av villreinen og denne låge bruken har vore mønsteret ei tid. Dette blir og stadfesta av resultatane frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt (NINA rapport 694/2011). Her er det dokumentert at ingen av dei ni simlene som har nytta sørområdet har vore i nærleiken av Kvina grue den tida dei hadde sendar under dette prosjektet (2007-2010). Nyare GPS-data frå www.dyreposisjoner.no (2011-2023) har derimot registrert at fleire dyr har opphaldt seg i område om vinteren og våren.

Ut frå desse og andre observasjonar, samt tidlegare kunnskap om villreinens arealbruk, må ein derfor rekne med at området brukast av mindre villreinflokkar både sommar og vinter. Desse områda har historisk sett vore vinterbeite for både fostringsflokkar og bukkeflokkar, samt barmarksbeite for bukk. I Norsk Villreinsenters rapport Kartlegging av villreinens arealbruk i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (NVS rapport 6/2010) er det ikkje registrert trekkområder for villrein ved Kvina grue. Villrein har i norsk raudliste for artar for 2021, fått status som nær truga (NT).

Kunnskap om naturmangfaldet i området baserer seg og på Miljødirektoratet sin naturdatabase med innsyn til sensitiv informasjon (www.naturbase.no). Så langt forvaltningsstyresmakta kjenner til frå i Naturbase, er det ikkje registrert informasjon om andre prioriterte artar, trua eller nær trua artar på Norsk rødliste for artar 2021 eller andre verdifulle artar. Det er heller ikkje registrert informasjon om utvalte naturtypar, trua eller nær trua naturtypar på Norsk rødliste for naturtypar 2011 eller andre verdifulle naturtypar. Det er heller ikkje komme fram andre opplysningar som tyder på at det finns slike artar og/eller naturtypar i det aktuelle område.

Kunnskap om kulturminne i området baserer seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no). Her er det ikkje registrert kulturminne som kan ta skade av motorferdsla det er søkt om.

Kunnskapsgrunnlaget (§8) som ligg føre for å vurdere dei omsøkte tiltaka si innverknad på verneverdiar og verneføremål, må derfor vurderast som godt. §9 om "Føre var prinsippet" vil derfor bli tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane.

§10 tek føre seg den samla belastninga av økosystemet i området. Dagopningen til Kvina grue og sikringsgjerde rundt er godt synleg i landskapet. Det same gjeld gruevegen fram til grua. Det står og ein bygning på staden. Det er og ein del ferdsel til fots i område. Etter verneområdeforvaltar si vurdering må den samla belastninga på naturmangfaldet i området karrateriserast som moderat.

Motorferdsla det er søkt om vil følgje eksisterande veg og faren for at det skal oppstå nye køyrespor blir vurdert til å være liten. Motorferdsla vil medføre ei viss forstyrring av viltet i området, men berre på ein strekning på vel 1km. Den skjer og på ei tid på året viltet er relativt lite sårbart for forstyrring.

§12 omhandlar miljøforsvarleg teknikkar, driftsmetodar og lokalisering. Sikring av grueopninga blir vurdert som eit nødvendig tiltak, og verneområdeforvaltar vurderar transport med traktor og ATV som det beste alternativet.

§11 legg til grunn at eventuelle kostnader ved miljøforringing skal bærast av tiltakshavar. Tiltakshavar er fullt og heilt ansvarleg for ei miljømessig god løysing.

Konklusjon

Motorferdsla det er søkt om vil gå føre seg på ein svært avgrensa strekning og skjer på ei tid på året viltet er relativt lite sårbart for forstyrring. Påverknaden på verneverdia kan derfor karraktriserast som avgrensa og forbigåande. Motorferdsla det er søkt om vil heller ikkje være i strid med verneføremålet. Det kan derfor gis dispensasjon etter §48 i naturmangfaldlova, første ledd.

Kvinesdal kommune
Nesgata 11
4480 KVINESDAL

Dato: 20.12.2022
Vår ref: 22/05806-1
Deres ref:

Søknad, motorisert ferdsel i utmark ved sikring av gamle gruver Knaben, Kvinesdal kommune sommeren 2023.

POST- OG BESØKSADRESSE
Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak.

DMF har gjennom fullmakt fra Nærings og fiskeridepartementet blitt tildelt ansvar for sikring av gruverom som er hjemfalt til staten. Gruverommene i Knaben er ett av stedene DMF gjør tiltak, det er planlagt sikring ved flere gruveåpninger i sommersesongen 2023. Det søkes herved om dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark inn til de aktuelle åpningene.

Generell beskrivelse arbeider

Det er store dagåpninger ved Kvina, Knaben 1 og Knaben 2, og disse er sikret med områdegjerder. Gjerdene er av varierende alder, og har blitt dårlige og trenger vedlikehold/fornyelse. Områdene brukes mye til friluftsliv, og gruveåpningene ligger lett tilgjengelige. For Kvina og Knaben 1 skal eksisterende gjerde rives i sin helhet og erstattes, men ved dagbruddet Knaben 2 skal det utføres utbedring av gjerdet i sør og vest.

Tiltakene skal utføres av Garda Sikring, som er valgt som entreprenør gjennom en nylig avholdt anbudskonkurranse. Arbeidene planlegges gjennomført i sommersesongen 2023, i tidsrommet mai-september. Oppstart er planlagt så snart området er snøfritt. Entreprenøren vil ha behov for å transportere nytt gjerdemateriale inn og gammelt gjerdemateriale ut, samt personell.

Det er lagt opp til bakkegående transport på sommeren for transport av materiell. På grunn av betydelige mengder som skal flyttes, samt utfordringer med opplagring, vurderes ikke snøscooter som et reelt alternativ. Helikoptertransport av pulverlakkert gjerdemateriell vurderes ikke som egnet av entreprenør, da dette er svært glatt og med fare for utglidning gjennom transportnett.

Angitt varighet på anleggsperiodene ved de ulike gruveåpningene er ved full produksjon. Dårlig værforbehold eller andre uforutsette hendelser kan føre til lengre anleggstid.

Nærmere beskrivelse av behov følger under.

Transportbehov ved de ulike sikringslokasjonene

Kvina og Knaben 1

De ødelagte gjerdene ved dagåpningene på Kvina og Knaben 1 skal erstattes med et nytt i kraftigere utførelse. Varighet på anleggsperioden er estimert til tre uker til sammen ved de to stedene.

Kvina gruve ligger innenfor landskapsvernområdet «Setesdal Vesthei – Ryfylkeheiane». Det søkes om tillatelse til motorferdsel også innenfor dette området, helt frem til gruveåpningen.

Transport inn og ut med gjerdemateriale er planlagt med traktor og henger, langs den eksisterende gruveveien nord for Store Knabetjødn (se vedlegg 1). Bruk av traktor og dumperhenger skal begrenses til denne type kjøring. Entreprenøren legger opp til å minimere antall turer, ved å kombinere kjøring av materiale opp med nedfrakting av gammelt gjerdemateriale på samme tur. Det anslås et behov for omtrent 4-6 turer for materialtransport ved de to stedene til sammen.

Persontransport på daglig basis er planlagt med ATV, langs samme vei som beskrevet over. Ett arbeidslag består av 4 personer, og ved hver arbeidsdag vil det være behov for å bruke 2 ATV'er. Det anslås et samlet behov på 40 turer inn/ut med ATV, likt fordelt mellom de to åpningene.

Det legges opp til at transport av gjerdemateriale og monteringsutstyr rundt selve åpningene gjøres manuelt for å minimere avtrykk av kjøretøy utenfor gruveveiene. Noe bruk av ATV vil likevel i enkelte tilfeller kunne være aktuelt ved flytting av spesielt tungt utstyr.

Knaben 2

Rundt det store dagbruddet øst for det gamle vaskeriet er det et gjerde med lengde på omtrent 1 km. Det er behov for å gjøre strekningsvise utbedringer langs den sørlige og vestlige delen av gjerdet. Arbeidene her vil bli en kombinasjon av utbedring og noe utskifting av gjerdemateriale. Det er ingen gruveveier i dette området, men flere stier/tråkk.

Omfanget av arbeider og behov for innfrakting av nytt materiell er her noe mindre fastlagt enn for Kvina/Knaben 1, og vil avgjøres sammen med entreprenør før utførelse. Anleggsperiode anslås til 2-3 uker.

Transport er planlagt med en kombinasjon av ATV og beltegående elgtrekker/jernhest. ATV vil benyttes for å transportere personell og materiell opp til et platå omtrent 100 m sør for vaskeriet langs etablert sti. Det anslås et samlet behov for 15-20 turer med ATV for å frakte materialer inn/ut. Derfra vil transport av materiell foregå med elgtrekker inn mot gjerdet og langs selve gjerdetraseen.

En skisse av foreslåtte transportveier er vist som vedlegg 2.

Vennlig hilsen

Hilde Marie Lingstad
Fungerende seksjonssjef

Thomas Eggen
Byggeleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Stein Tore Wien

Vedlegg:

Vedlegg 1 og 2 Søknad motorisert ferdsel utmark - skisserte transport-traseer

Mottakere:

Kvinesdal kommune

Nesgata 11

4480 KVINESDAL

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Garaneset, 4230 Sand

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47

www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/9392-0

Saksbehandler: Alf Odden

Dato: 07.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	9/23	20.02.2023

Prioritering av tiltaksmidler for 2023

Forvalters innstilling

På bakgrunn av den tildelte ramma på kr 1.000.000,- fordeler verneområdestyret midlane til tiltak i verneområda for 2023 på denne måten:

Nr	Tiltak	Stad	Sum
<u>Pågåande skjøtselstiltak</u>			
1.	Skjøtsel slåtteområde, Vidmyr	Vidmyr NR/Bykle	40.000
2.	Skjøtsel slåtteområde, Hisdal	Hisdal NR/Bykle	58.000
3.	Skjøtsel slåtteområde, Stovo	Dyraheio/Suldal	30.000
4.	Skjøtsel slåtteområde, Mån	Frafjordheiane/Gjesdal	45.000
5.	Skjøtsel slåtteområde, Øyastølmyra	Øyastøl/Hjelmeland	25.000
6.	Fjerning av parkslirekne	Nordraheia/Hjelmeland	25.000
7.	Skjøtsel slåtteområde, Flottstølmyra	Hovden/Bykle	30.000
<i>Sum pågåande skjøtselstiltak</i>			253.000
<u>Andre tiltak</u>			
8.	Kartlegging av slåtteområde på Brotteliid	Steinsbuskardet/Bykle	40.000
9.	Rydding av stier i Kvanndalen	Kvanndalen/Suldal	15.000
10.	Rydding av stier til Dyraheio	Dyraheio/Suldal	10.000
11.	Rydding av plast frå kalkingsprosjekt	SVR/Valle/Sirdal	15.000
12.	Utbetring av ferdselsveg, Storådalen	Lusaheia/Hjelmeland	40.000
13.	Drift av elektroniske infotavler	SVR/Sirdal/Kvinesdal	12.000
14.	Drift av to nettsider	Alle	15.000
15.	Teljing av ferdsel i Flatstøldalen	SVR/Sirdal	40.000
16.	Teljing av ferdsel til Sandvatnet	Kvanndalen/Suldal	30.000
17.	Teljing av ferdsel i Sloarosløypa	SVR/Bykle	30.000
<i>Sum andre tiltak</i>			247.000

Tilretteleggings- og informasjonstiltak på innfallsportar

18. Informasjonstiltak på sti, Hovdenuten	SVR/Bykle	74.000
19. Sikrings- og erosjonstiltak, Gurostien	SVR/Valle	15.000
20. Opplysningsskilt ved Rogelåni	SVR/Sirdal	30.000
21. Infoformasjonsskilt Nesflaten	Kvanndalen/Dyraheio/Suldal	260.000
22. Informasjonsskilt på Bortelid	SVR/Åseral	40.000
23. Oppsetting informasjonsskilt Høgaleite	Frafjordheiane/Gjesdal	57.000
24. Informasjonsskilt Funningsland	Nordraheia/Hjelmeland	10.000
25. Informasjonsskilt Førrevassdammen	Lusaheia/Hjelmeland	7.000
26. Informasjonsskilt Øvre Moen	Dyraheio/Suldal	7.000

Sum tiltak på innfallsportar **500.000**

Total sum **1.000.000**

Dersom nokre av tiltak ikkje kan gjennomførast som planlagt, og det oppstår behov for omdisponering, blir denne omdisponeringa delegert til forvaltningssekretariatet i samråde med styreleiar.

Saksopplysninger

På bakgrunn av vedtak i AU sak 59/22, meldte verneområdestyret inn behov for tiltaksmidlar for 2023 til Miljødirektoratet. Den totale søknadssummen var på kr 1.066.000,- og 26 ulike tiltak i verneområda vart prioritert i denne rekkefølga:

Tiltaksmidlar:

Nr	Tiltak	Stad	Sum
<u>Pågåande skjøtselstiltak</u>			
1.	Skjøtsel slåttevær, Vidmyr	Vidmyr NR/Bykle	40.000
2.	Skjøtsel slåttevær, Hisdal	Hisdal NR/Bykle	58.000
3.	Skjøtsel slåttevær, Stovo	Dyraheio/Suldal	35.000
4.	Skjøtsel slåttevær, Mån	Frafjordheiane/Gjesdal	45.000
5.	Skjøtsel slåttevær, Øyastølmyra	Øyastøl/Hjelmeland	30.000
6.	Fjerning av parkslirekne	Nordraheia/Hjelmeland	30.000
7.	Skjøtsel slåttevær, Flottstøylmyra	Hovden/Bykle	30.000
<i>Sum pågåande skjøtselstiltak</i>			268.000

Andre tiltak

8.	Kartlegging av slåttevær på Brotteliid	Steinsbuskardet/Bykle	50.000
9.	Rydding av stiar i Kvanndalen	Kvanndalen/Suldal	20.000
10.	Rydding av stiar til Dyraheio	Dyraheio/Suldal	15.000
11.	Rydding av plast frå kalkingsprosjekt	SVR/Valle/Sirdal	20.000
12.	Utbetring av ferdseisveg, Storådalen	Lusaheia/Hjelmeland	50.000
13.	Drift av elektroniske infotavler	SVR/Sirdal/Kvinesdal	12.000

14. Drift av to nettsider	Alle	15.000
15. Teljing av ferdsel i Flatstøldalen	SVR/Sirdal	40.000
16. Teljing av ferdsel til Sandvatnet	Kvanndalen/Suldal	40.000
17. Teljing av ferdsel i Sloarosløypa	SVR/Bykle	30.000

Sum andre tiltak **292.000**

Tilretteleggings- og informasjonstiltak på innfallsportar

18. Informasjonstiltak på sti, Hovdenuten	SVR/Bykle	80.000
19. Sikrings- og erosjonstiltak, Gurostien	SVR/Valle	15.000
20. Opplysningsskilt ved Rogelåni	SVR/Sirdal	30.000
21. Infoformasjonsskilt Nesflaten	Kvanndalen/Dyraheio/Suldal	260.000
22. Informasjonsskilt på Bortelid	SVR/Åseral	40.000
23. Oppsetting informasjonsskilt Høgaleite	Frafjordheiane/Gjesdal	57.000
24. Informasjonsskilt Funningsland	Nordraheia/Hjelmeland	10.000
25. Informasjonsskilt Førrevassdammen	Lusaheia/Hjelmeland	7.000
26. Informasjonsskilt Øvre Moen	Dyraheio/Suldal	7.000

Sum tiltak på innfallsportar **506.000**

Total sum **1.066.000**

AU si prioritering av tiltaksmidla for 2023 byggar på signal frå Miljødirektoratet og innspel frå kommunar, lag og organisasjonar i SVR.

Miljødirektoratet har i brev frå 02.11.2022, bedt om at verneområdestyret melder inn behov for tiltaksmidler for 2023. Dette gjeld for alle verneområda verneområdestyret er forvaltningsstyresmakt for. Fristen for innmelding er sett til 10. januar 2023. Det skal meldast inn behov i prioritert rekkefølge og med nettobeløp, dvs. utan mva. Midlar til tiltak i verneområde er løyvt over Statsbudsjettet, budsjettpost 1420.31. Miljødirektoratet tildeler midlane ut frå postføremål og budsjetttrammer, og verneområdestyret skal sjølv disponere og prioritere bruken av midla dei blir tildelt. Miljødirektoratet framhevar at det overordna målet for bruken tiltaksmidlane er at naturtilstanden i verneområda skal betrast. Det er derfor viktig at tiltak som bedrar tilstanden til verneverdiane blir prioritert høgt. I dokumentet: «Strategi for bruk av midlar til tiltak i verneområder 2020-2025» har derfor Miljødirektoratet lagt opp til at ulike typar tiltak skal prioriterast i denne rekkefølga:

1. Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsarområder og truede naturtyper prioriteres høyst blant disse tiltakene
2. Løpende skjøtselstiltak
3. Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging
4. Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk
5. Bruk av merkevaren i øvrige verneområder
6. Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)

Tiltak som er ein del av besøksforvaltninga i eit verneområde, skal forankrast i ein eigen besøksstrategi. Besøksstrategien for SVR vart godkjent i desember 2018, og kan brukast som grunnlag for prioritering av tiltak.

2023 blir det fjerde året der tiltaka i besøksstrategien skal settast ut i livet, og det tredje året der vi legg opp til utarbeiding av informasjonsskilt etter «Merkevaren Norges nasjonalparker». På bakgrunn av

innspel frå kommunane vil tiltak på innfallsporten Nesflaten bli prioritert. Arbeida på innfallsportane Bortelid, Høgaleite og Knaben vil og bli slutført. I tillegg blir arbeidet med informasjonstiltak langs turstien til Hovdenuten høgt prioritert.

Til saman sju pågåande skjøtelsprosjekt blir vidareført i 2023, Det vil bli gjort nokre mindre justeringar på nokre av prosjekta på bakgrunn av evalueringar som er gjennomført i 2021 og 2022.

I tillegg blir vi nøydte til å sette av pengar til bekjemping av den svartelista arten parkslirekne som vart funnen i Nordraheia naturreservat i 2021.

Miljødirektoratet si tildeling vart offentleg 31.01.2023. Her vart verneområdestyret tildelt kr 1.000.000,- til tiltak i verneområda for 2023. Dette var kr 500.000,- mindre enn vi fekk for 2022, men meir enn vi fekk for 2021. Miljødirektoratet hadde ingen merknader til tiltaka det vart søkt om, og alle vart dermed vurdert til å være innanfor postføremålet.

Med ei tildeling frå Miljødirektoratet på kr 1.000.000,-, fekk vi kr 66.000,- mindre enn det vi hadde søkt om. Det blir derfor nødvendig med nokre omprioriteringar i høve til behovet for tiltaksmidlar som vart meldt inn i AU sak 59/22.

Vurdering

For å halde seg innanfor den tildelte ramma vil forvaltningssekretariatet foreslå at åtte tiltak får ei litt mindre tildeling enn det beløpet som var vedtatt søkt om i AU-sak 59/22. Etter forvaltningssekretariatet si vurdering vil desse tiltaka likevel kunne gjennomførast. Denne reduksjonen fordeler seg slik

Tiltak	Lokalitet	AU 59/22	Innstilling
Skjøtsel slåttemyr, Stovo	Dyraheio/Suldal	35.000	30.000
Skjøtsel slåttemyr, Øyastølsmyra	Øyastøl/Hjelmeland	30.000	25.000
Fjerning av parkslirekne	Nordraheia/Hjelmeland	30.000	25.000
Kartlegging av slåttemark på Brotteliid	Steinsbuskardet/Bykle	50.000	40.000
Rydding av stiar i Kvanndalen	Kvanndalen/Suldal	20.000	15.000
Rydding av stiar til Dyraheio	Dyraheio/Suldal	15.000	10.000
Rydding av plast frå kalkingsprosjekt	SVR/Valle/Sirdal	20.000	15.000
Utbetring av ferdselsveg, Storådalen	Lusaheia/Hjelmeland	50.000	40.000
Teljing av ferdsel til Sandvatnet	Kvanndalen/Suldal	40.000	30.000
Informasjonstiltak på sti, Hovdenuten	SVR/Bykle	80.000	74.000
Sum			66.000

Forvaltningssekretariatet kjem i tillegg til å søke om midlar frå Miljødirektoratet sine supplerande tildelingsrundar i juni og november 2023, dersom det skulle vise seg at nokre av prosjekta er underfinansiert. Det er uråd å vite kor om vi får pengar eller store summar dette eventuelt kan dreie seg om.

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Garaneset, 4230 Sand

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47

www.svr.no

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/9103-0

Saksbehandler: Alf Odden

Dato: 08.02.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR	10/23	20.02.2023

Førebuande klagehandsaming - Søknad om dispensasjon til gjennomføring av kjentmannsturar i SVR gjennom deltaking på STF si kvisting av klyper - Speidernes Beredskapsgruppe

Forvalters innstilling

Det visast til klage frå Speidernes Beredskapsgruppe, dagsett 09.01.2023, på vedtak fatta av AU i verneområdestyret for SVR 19.12.2022, sak 56/22. Det visast og til nemnte vedtak og grunngjevinga av dette.

Med heimel i forvaltningslova § 33 opprettheld verneområdestyret vedtaket i AU-sak 56/22, der det vart gitt avslag på søknad om gjennomføring av kjentmannsturar gjennom deltaking på Stavanger turistforenings kvisting av løyper. Etter verneområdestyret si vurdering inneheld ikkje klagen moment som ikkje inngjekk i AU si handsaming av saken. Saken sendast derfor til Miljødirektoratet for endeleg klageavgjerd.

Saksopplysninger

Verneområdestyret skal i denne saka gjere ei førebuaende klagehandsaming av klagen på vedtaket i AU-sak 56/22. Etter forvaltningslova § 33 kan verneområdestyret oppheve eller endre vedtaket. Om vedtaket blir oppretthaldt blir saka sendt Miljødirektoratet for klagehandsaming.

Bakgrunn for klagesaka

Følgjande vedtak vart fatta av AU i verneområdestyret for SVR i sak 56/22:

«Søknaden frå Speidernes beredskapsgruppe om dispensasjon til gjennomføring av kjentmannsturar i Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane landskapsvernområde gjennom deltaking på Stavanger turistforenings kvisting av løyper, blir avslått. Vedtaket er fatta etter §48 i naturmangfaldlova.

Avslaget blir grunngjeve med at Speidernes beredskapsgruppe nyleg har fått avslag på sin søknad om kjentmannsturar på den aktuelle strekninga mellom strekninga Kringlevatn og Hovatn (AU-sak 5/22). Dette avslaget vart grunngjeve med faren for forstyrring av villrein i eit viktig trekk- og vinterbeiteområde.

Avslaget blir og grunngjeve med at verneområdestyret i sist styremøte av slo søknaden frå Stavanger turistforening om å kunne bruke Speidernes beredskapsgruppe til kvisting og transport til turisthyttene i dette området (styresak 45/22). I sitt vedtak slo verneområdestyret fast at ein på det nåverande tidspunkt, ikkje ønskja å endre eksisterande forvaltningspraksis og prinsippet om motorisert transport skal gjennomførast av den som har dispensasjon til det aktuelle transportføremålet, eventuelt av leigekøyrar med kommunalt ervervsløyve.

Verneområdestyret meinte og at ei eventuell endring av forvaltningspraksis ikkje bør skje gjennom handsaming av ein enkelt søknad. Ei slik prinsipiell avgjerd bør derfor avklarast i prosessen med revidering av forvaltningsplanen eller gjennom at verneområdestyret handsamar dette som ein grundig utgreidd prinsippsak, kor ein får vurdert dei langsiktige effektane av å endre forvaltningspraksisen på dette område.»

Innkomne klager

Det kom inn ein klage på AU sitt vedtak frå Speidernes Beredskapsgruppe (SB). I klagen vart det særleg lagt vekt på at det er behov for fleire kjentmannsturar for å gjennomføra Sør-Vest Politidistrikt sin øvingsplan. Det leggst og vekt på at SB og Stavanger turistforening (STF) ønskjer å samarbeide om kvisting for utnytte ressursane betre.

Klagen inneheld mellom anna desse punkta:

- Trening for å få ein robust redningsteneste, og redningstenesta byggjar på samvirke mellom offentlege og private, inkludert frivillige. Kvisting av løyper gir god kunnskap om vanleg brukte ferdelsvegar om vinteren
- Ein undrar seg over om det er lovverket eller tolkinga som ikkje tek høgde for at samvirke mellom ulike frivillige organisasjonar er både funksjonelt, ressursmessig effektivt og lite kostnadskrevjande. Samvirke er dessutan et bærande prinsipp i den norske redningstenesta og gjeld ikkje berre under redningsaksjonar, men også ved planlegging og øving for deltaking i redningstenesta
- Molege presedensmoment som fremmast synast å være spekulative og bygge opp under andre interesser som ikkje tilhøyrar kjerna i denne saken

Tidlegare saksgang

I AU-sak 5/22 fekk Speidernes Beredskapsgruppe dispensasjon til fire kjentmannsturar for strekninga Ådneram-Kringlevatn, mens det vart gitt avslag for strekninga Kringlevatn-Hovatn. Dette avslaget vart grunngjeve med faren for forstyrring av villrein i eit viktig trekk- og vinterbeiteområde.

I styresak 45/22 avslo verneområdestyret ein søknad frå STF om å ha med seg Speidernes beredskapsgruppe på varetransport og kvisting til turisthyttene i område. Avslaget vart mellom anna grunngjeve med at ein dispensasjon ville være eit brot på gjeldande forvaltningspraksis nedfelt i Forvaltningsplan for SVR.

Vurdering

Vurdering av klagen

Vurdering av dei formelle sidene ved klagen jamfør forvaltningslova §30 (når klagen må vere sett fram) og §32 (klagens adressat, form og innhald).

Klagen har komen inn innan fristen. Den er grunngjeven og nemner dei endringa som er ønskja i vedtaket i AU-sak 56/22. Klagen oppfyller såleis dei formelle krava i forvaltningslova §§ 28 – 33.

Vurdering av innhaldet i klagen

Fleire kjentmannsturar

Verneområdestyret har forståing for at Speidernes Beredskapsgruppe ønskjer å gjennomføre kjentmannsturar på strekninga Kringlevatn-Hovatn. Verneområdestyret si vurdering er likevel at omsynet til villreinen må vege tyngst i dette område. Dette er eit ei viktig vinterbeiteområde og Steinbuskardområde, som ligg etter den aktuelle strekninga, er eit svært sårbart trekkområde. Det visast til AU-sakane 5/22 og 56/22 for ei nærare grunngjeving.

Samarbeid med STF om kvisting

Både STF og SB ønskjer eit samarbeid om kvisting i område. STF ønskjer ei meir effektiv og ressursparande kvisting, og SB meiner at kvisting gir god kunnskap om vanleg brukte ferdsselsvegar om vinteren. På bakgrunn av opplysningar frå STF om at kvistinga mellom to turisthytter normalt berre krevjar ein snøskutertransport, vurderer verneområdestyret potensialet for ressursparing som lite. For strekninga Kringlevatn-Hovatn blir ikkje to transportar med to snøskuterar vurdert som eit nemneverdig dårlegare alternativ for verneverdiane, enn ein transport med inntil ti snøskuterar. Verneområdestyret ønskjer og å halde fast ved eksisterande forvaltningspraksis om at om motorisert transport skal gjennomførast av den som har dispensasjon til det aktuelle transportføremålet, eventuelt av leigekøyrar med kommunalt ervervsløype. Nåverande praksis vart etablert i samband med utarbeidinga av Forvaltningsplan for SVR, mellom anna for å rydde opp i ein uoversikteleg situasjon der ulike redningsgruppe tok på seg transportoppdrag for turistforeiningane. Det visast og til AU-sak 56/22 for ei nærare grunngjeving.

Presedensverknader

Å gje SB dispensasjon til å gjennomføre kjentmannsturar gjennom STF si kvisting av løyper vil ha presedensverknadar. Det er til saman 10-12 redningsgrupper som opererer i verneområda verneområdestyret har forvaltningsmynde for, og det er sannsynleg at fleire av desse gruppene vil ønskje å delta på kvistinga til STF eller DNT-Sør. Mykje av kvistinga av turisthyttene blir i dag

gjennomført av legekøyrarar med kommunalt ervervsløyve, og ein dispensasjon til SB vil kunne svekke denne etablerte legekøyringsordninga.

Konklusjon

Klagen frå SB inneheld ikkje moment som ikkje alt var ein del av AU si vurdering av saken. Klagen sendes derfor til Miljødirektoratet for endeleg klageavgjerd.